Nr 11 (312) TASUTA Detsember 2020

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja kultuurimissioon Eesti muusikamaastikul õnnestus

Möödunud kuul 20.—29. novembrini aset leidnud XII Väike-Maarja Muusikafestival hoidis kõrgel Pandivere kõrgustiku klassikalise muusika märgisündmuse lippu ning Väike-Maarja kultuurimissioon Eesti muusikamaastikul – korraldada Vello Jürna nimelist vokalistide konkurssi – õnnestus.

Nii nagu sel aastal koroonaviiruse tingimustes sündmuste korraldamisel ikka, tuli ka muusikafestivali toimumine põhjalikult läbi kaaluda ning kõiki kehtestatud piiranguid arvesse võtta. Jäime korralduses üldjoontes aasta tagasi kokku lepitud raamide juurde, vaid koolikontsertide toimumise osas ning ühe vokalistide konkursi toimumispaiga osas tuli saali suurust arvestades teha muudatusi. Kuulajateni jõudis tänavuse festivali raames kuus kontserti, kolm nendest otseülekannetena YouTube kanalis, ulatudes sel moel suure hulga publikuni.

Väike-Maarja Muusikafestivali avakontserdil 20. novembril kõlasid Väike-Maarja seltsimajas sopran Maari Ernits, Väike-Maarjast pärit klarnetist Taavi Orro ning pianist Maila Laidna. Kontserdi kava inspiratsiooniks oli Franz Schuberti teos "Der Hirt auf dem Felsen" sopranile, klarnetile ja klaverile. Sellele maagilisele koosseisule on peale Schuberti kirjutanud kuus saksa laulu Louis Spohr (op 103), millest esitusele tulid esimesed kolm. Lisaks oli kavas Johannes Brahmsi, Richard Wagneri ja Richard Straussi loomingut.

Kirikukontserdil Avispea kirikus 22. novembril üles astunud vanamuusikaansambel Tuli Taevast pakkus lummava ja kõrvupaitava elamuse. Harmooniline ja muusikute poolt sügavalt läbitunnetatud kava sulas Avispea kiriku väga heas akustikas tervikuks kirikuaasta viimasele pühapäevale omaselt mõtlikult ja advendiaja eel aastat kokkuvõtvalt. Muusikud Triin Preisfreund, Ingrid Hanst, Helena Uleksin, Margit Kolk, Mari-Liis Riibak ja Liis Kibuspuu tõid publikuni põnevate pillide helid. Kuulda võis lisaks vanamuusikale omaste bambusflöötide ja löökpillide juurde nii viola da gambat, nyckelharpat kui ka simblit.

Väike-Maarja Muusikakooli suured ja väikesed muusikud tõid 25. novembril traditsiooniliselt Väike-Maarja seltsimajas publikuni jõuluootuse meeleolud ning sama päeva pärastlõunal algas Tallinnas juba ka tänavuse festivali keskse sündmuse – Vello Jürna nimelise vokalistide konkursi osalejate järjekorra loosimine.

Vello Jürna nimelise konkursi finalistid. Foto Jaan Krivel

Eelmised tenor Vello Jürnale pühendatud vokalistide konkursid toimusid 2009. ja 2013. aastal Väike-Maarjas. Möödunud aasta novembris sündis kindel otsus tuua konkursikorraldus muusikafestivali osaks Vello Jürna kodukohta ning anda uue meeskonnaga konkursile värske hingamine. Väike-Maarja Muusikaseltsi, ooperistuudio Opera Veto, Vello Jürna perekonna ja Väike-Maarja Vallavalitsuse koostöös toimunud sündmus on ellu kutsutud noorte lauljate erialase taseme tõstmiseks ja sel moel Väike-Maarja Muusikafestivali edasikestmise tugevdamiseks. Konkursile said registreeruda kõik 18—35-aastased lauljad, nii Eesti kodanikud kui ka Eestis alaliselt elavad ning õppivad välismaalased. Vello Jürna nimeline vokaliste konkurss täidab tühimiku perioodiliselt klassikalise laulu alal Eestis võistluskogemust omandada. Konkursi toimumine väljaspool Tallinnat ja Tartut loob osalejatele kahtlemata pingevabama võistlusolukorra ja kuulajatel on võimaluse osa saada kvaliteetsetest eesti nooremapõlve klassikaliste lauljate esitustest.

Vello Jürna nimelisele vokalistide konkursile registreerus 32 lauljat, kellest žürii valis eelvooru 25 osalejat. Konkursi eelvoor algas 26. novembril Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kammersaalis tingimustes, kus publik ei saanud vooru jälgida saalist, vaid koroonaviirusest tingitult otseülekandena YouTube kanalilt. Konkursi teiste voorude kontserte 28. ja 29. novembril õnnestus soovijatel kuulata aga ka Väike-Maarja seltsimajas ning otseülekandena veebist. Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia kammersaalis toimunud eelvoorus said võistlust alustada aga ainult 15 lauljat, kuna koroonaviirus sundis paljud osalejad jääma eneseisolatsiooni. I voorus laulis 11 ja II voorus 6 lauljat. Keerulisele ajale vaatamata kulges konkurss suuremate muudatusteta võiduka lõpuni.

Lauljaid hindas kolmeliikmeline rahvusvaheline žürii: Karmen Puis (žürii esinaine) on Vanemuise teatri solist aastast 1997 ning on H. Elleri nimelise Tartu muusikakooli lauluosakonna õpetaja. Toomas Kaldaru on alates 2001. aastast Roomas elav pianist ja vocal coach. Kalle Kanttila on ooperilauljate ja dirigentide agentuuri International Opera Artists ehk IOA asutaja. Lauljaid saatsid pianistid Helin Kapten (Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia saateklassi professor ja kammermuusika osakonna juhataja) ja Maarja Plink (Soome Rahvusooperi repetiitor, Sibeliuse Akadeemia lauluosakonna pianist).

Vello Jürna nimelise vokalistide konkursi kuue finalisti – Maarja Purga, Janari Jorro, Maari Ernits, Tuuri Dede, Kristjan Jaanek Mölder, Raiko Raalik – seast hindas žürii esikoha vääriliseks Raiko Raaliku, teise koha pälvis Janari Jorro ning kolmanda Tuuri Dede.

Lisaks Väike-Maarja vallavalitsuse ja Väike-Maarja Muusikaseltsi välja pandud rahalistele põhipreemiatele anti välja ohtralt eriauhindu.

Publikulemmikut said valida nii Väike-Maarja seltsimajas viibinud kuulajad, kui ka kõik otseülekande vahendusel kaasaelajad. Publikupreemia pälvis Maarja Purga.

Konkursi esimeses voorus oli kohustuslik Eesti helilooja laul. Parima eestikeelse esituse eest tunnustati Janari Jorrot, kes seekord pälvis ka teise eripreemia - traditsiooniliselt välja antava Vello Jűrna perekonna auhinna selge, tundliku ja kaasakiskuva esituse eest.

Eripreemiaga Noor Talent tunnustati Brett Pruunsilda. Auhind Noor Talent sisaldab endas foto- ja salvestussessiooni, et noorel lauljal oleks tulevikus võimalik end esitleda kvaliteetsete portreefotode ning heli-ja videosalvestuse abil. Brett Pruunsild pälvis ühtlasi ka Rahvusooper Estonia rahalise motivatsioonipreemia konkursi noorimale osalejale.

Ooperistuudio Opera Veto eriauhind - ühe ooperi originaalklaviiri soetamine ja osalemine solistina mõnes järgmises Opera Veto ooperiproduktsioonis - läks Maria Melahale.

Konkursi võitnud Raiko Raalik napsas ka mitu eriauhinda: PromFesti, Eesti Kontserdi ning Teater Vanemuine välja pandud preemiad. Promfesti auhind annab otsepääsme Pärnus 14.—19. septembril XII Klaudia Taevi nimelise rahvusvahelise noorte ooperilauljate konkursi II vooru, Eesti Kontserdi auhinnaks on kontsert kevadhooajal 2022 ja Teater Vanemuise auhind võimaldab kahe hooaja jooksul osaleda solistina mõnes Teater Vanemuine ooperiproduktsioonis.

Marju Metsman
festivali korraldaja

TÄNUSONAD

Kui siinses paigas ja eesti muusikateatri uute tulijate hulgas poleks olnud kaasamõtlejaid ja –tulijaid ning publikuks muusikafestivali fännklubi, oleks tänavu kaheteistkümnedat korda toimunud muusikasündmus juba aastaid tagasi lõppenud. Selleaastase festivali põhiliseks koostööpartneriks ja Vello Jürna nimelise vokalistide konkursi sisulise korralduse põhiliseks elluviijaks oli ooperistuudio Opera Veto meeskond: Aule Urb, Aivar Kaseste, Atlan Karp ja Liina Tordik-Karp ning kujundaja Arno Jürjens, helisalvestiste ja otseülekannete looja Rene Keldo, fotograaf Jaan Krivel ja Vello Jürna tütar Auri Jürna.

Tänan südamest Väike-Maarja seltsimaja toimekat meeskonda, kes on olnud festivali põhilises toimumispaigas, omaaegses maa-Estonias, suureks abiks kõigis majaga seotud korralduslikes teemades; Avispea kogudust, kes on juba mitmendat aastat võtnud kontserdi vastu soojas ja hubases kirikus; Väike-Maarja Muusikakooli õpetajaid ja õpilasi, kes loovad alates festivali algusaastast oma muusikaga jõuluootuse meeleolu; Mary Tammetit alati kauni miljöö loomisel ning näituse „Laulja portree" ülesseadmisel; Väike-Maarja vallavalitsusest Maire Haavat, Kristel Kitsingut, Ene Preemi ja Indrek Kesküla.

Tänavuse, XII Väike-Maarja Muusikafestivali toetajad olid Eesti Kultuurkapitali helikunsti sihtkapital ja Lääne-Virumaa ekspertgrupp, Leader-programm, Kultuuriministeeriumi regionaalsete kultuuritegevuste programm, Lääne-Virumaa Omavalitsuste Liit, Väike-Maarja vald, Metsman Landscaping OÜ, Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, Teater Vanemuine, Promfest, Heli Veskus, Gundula Hintz, Ago Tint, Maarjalill OÜ, Laiamäe Talu OÜ, Kõrts OÜ, Kaarli talu, Hea Sõbra Reisid OÜ, Tarvas Print, OÜ Villa Theresa, OÜ Katariina Print, OÜ Pardon.

Kohtumiseni tuleva aasta XIII Väike-Maarja Muusikafestivalil 19.—28. novembrini 2021!

SEEKORD LEHES:

ANNA HÄÄL kaasava eelarve ettepanekule 2

VÄRVIKAMPAANIA MUUTIS KODUDE VÄLISILMET KAUNIMAKS 3

Töömahukas ehitusaasta 5

Külade aastaring 7

Ettevõtjate aasta 8–9

IGAPÄEVANE OHUTULT KÄITUMINE 11

Kuremarjad ja Simone 30 12–13

Laste laulu-võistluse parimad 14

SPORDIUUDISED 15

Loe internetis www.v-maarja.ee

HEA TEADA

Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli (ISTE) rakendamine Väike-Maarja vallas

Väike-Maarja vald osaleb Sotsiaalkindlustusameti pilootprojektis ISTE ehk „Isikukeskse erihoolekande teenusmudeli rakendamine kohalikus omavalitsuses“. Vald osaleb projektis kümne teenuskohaga perioodil 01.11.2020—31.12.2021.

Projekti eesmärk on parandada abivajaduse varajast märkamist ja suurendada projekti sihtrühmale vajalike teenuste kättesaadavust, arendades välja teenusmudeli, kus psüühilise erivajadusega inimesele ja tema lähedastele osutatakse abi ühe tervikuna, lähtudes inimesest ja tema perekonna vajadustest. Selleks on teenuste tegevused jagatud teenuskomponentideks, mida on võimalik paindlikult kombineerida ja kohandada vastavalt inimese abivajadusele.

Projekti sihtrühmaks on raske, sügava või püsiva kuluga psüühilise erivajadusega isikud, kelle puhul on täidetud kõik alljärgnevad tingimused:

1) isik on 16-aastane kuni vanaduspensioni ealine;

2) isikul ei ole diagnoositud põhidiagnoosina dementsust ega alkoholisõltuvust;

3) sihtgrupp vastab ühele järgmistest tingimustest:

isik on erihoolekandeteenusel, kuid tema abivajadus on muutunud (nt vajab vähesema toetusega teenust),

isik ei kasuta veel erihoolekandeteenuseid, kuid on Sotsiaalkindlustusamet erihoolekandeteenuse järjekorras, või

isik vajab kohaliku omavalitsuse sotsiaaltöötaja või Sotsiaalkindlustusameti juhtumikorraldaja hinnangul toimetulekuks ja ühiskonnas osalemiseks või tööturule sisenemiseks toetavaid ja integreeritud teenuseid.

Projekti sisenemiseks ja teenusekomponentide vajaduse hindamiseks tuleb eelpool kirjeldatud tingimustele vastaval isikul või tema lähedasel pöörduda vallavalitsuse juhtumikorraldaja poole. Juhtumikorraldaja viib läbi hindamise nii vestluse kui olemasolevate dokumentidega tutvumise kaudu.

Projekti ja teenusekomponentide kohta rohkema info saamiseks, samuti projektiga liitumiseks, palume ühendust võtta Väike-Maarja vallavalitsuse juhtumikorraldaja Kersti Sepaga kersti.sepp@v-maarja.ee, 329 5764 või sotsiaalosakonna juhataja Ene Kinksiga ene.kinks@v-maarja.ee, 329 5761.

Täpsemat infot pilootprojekti kohta saab Sotsiaalkindlustusameti kodulehelt https://www.sotsiaalkindlustusamet.ee/et/puue-ja-hoolekanne/erihoolekandeteenused/isikukeskse-erihoolekande-teenusmudeli-rakendamine.

Kersti Sepp
juhtumikorraldaja

Tervisekeskuses asus tööle registraator-administraator

Registraatorilt saab küsida üldist informatsiooni majas töötavate perearstide ja õdede ning teiste teenuseosutajate vastuvõtuaegade kohta. Aja vastuvõtule annab endiselt arst, õde või teenuse osutaja.

Kui on soov ainult korduvat retsepti tellida, võib helistada registraatorile, kes teie soovi perearstile edastab.

Telefoni nr 5300 7415, e-post tervisekeskus@v-maarja.ee.

Puuetega lastega ja lasterikastele peredele jõuluks kinkekaardid

Väike-Maarja vallavalitsus kingib valla suurtele peredele (kolm ja enam last peres) ja puuetega lastega peredele jõuludeks kinkekaardi, mille saab kätte:

- vallamajast (Pikk tn 7, Väike-Maarja, kabinet 102, lastekaitsespetsialist Tiia Kaselo, tel 329 5762);
- Rakke teeninduspunktist (Simuna tee 10, Rakke, teabespetsialist Piret Lükk, tel 326 0870 ja 510 3267.

Vallavalitsuse tööaeg pühade ajal

Väike-Maarja vallavalitsus ja teenuskeskus on 23. detsembril avatud kuni kella 13.00ni ja 31. detsembril kella 12.00ni. 24.—25. detsember 2020 ja 1. jaanuar 2021 on Väike-Maarja vallavalitsus ja teenuskeskus suletud.

KAASAV EELARVE

Kaasava eelarve kampaania tegemise hea tava Väike-Maarja vallas

Hea tava on abiks kaasava eelarve ideede tutvustamisel ja toetajate leidmisel.

• Väike-Maarja vallavalitsus tutvustab kõiki ideid võrdsetel alustel.

• Idee reklaam toob välja mõtte vajalikkuse ja head küljed, teistele ettepanekutele negatiivset valgust heitmata.

• Ideede esitajad on kogukonnale kättesaadavad, esindavad oma ettepanekuid ja jagavad vajadusel infot nii konkreetse mõtte kui ka kaasava eelarve protsessi kohta.

• Hääletamise läbiviijaks on vallavalitsus, kes tagab hääletusprotsessi ühetaolisuse ja hääletajate võrdse kohtlemise.

• Hoidutakse hääletajatele materiaalsete hüvede lubamisest.

• Kaasava eelarve idee(de) propageerimisel avalikus ruumis tuleb üleskutsed pärast aktiivperioodi eemaldada.

• Hea tava rikkumistest informeeritakse vallavalitsust, kellel on õigus sellekohast teavet kuvada kaasavat eelarvet puudutavate infomaterjalide juures.

Rakke Koguduse juhatuse esimees diakon Tiina Teppo ja vallavanem Indrek Kesküla advendiküünalt süütamas. Foto Kristel Kitsing

Vallavanema kuu

2020 kalendermärkmiku viimastele nädalapäevadele saavad kirja aastalõpu traditsioonilised sündmused: omavalitsuse XXIX aastapäev, 2021 uue eelarve eelnõu tutvustamine vallavolikogus, advendiküünalde süütamised Rakkes, Simunas ja Väike-Maarjas. Lähtuvalt käesolevast sügisest, tuleb kirja panna ka ebatraditsioonilist: Ida-Eesti kriiskomisjoni virtuaalne koosolek jms. Kahjuks tuli läbi kriipsutada sündmuseid, mis sellel aastal jäävad korraldamata. Näiteks väärikas vanuses koduvalla elanike jõulupeod või ka kevadest sügisesse edasilükatud lusikapidu. Maailma „kalendermärkmikus“ ei võimaldanud tänavune erivajadustega aasta korraldada suurt spordipidu: Tokyo olümpiamänge.

Mida 2020 aasta õpetas?

Kindlasti kiiret muutustega kohanemise oskust ja paindlikkust. Mäletame (kas mäletame?), et aasta algas Iraani ja USA konfliktiga, millele lisandus ekslikult alla tulistatud Ukraina lennuk. Need sündmused viitasid, et kütuste hinnad alustavad hinnarallit ning see rekord aasta alguses koheselt ka sündis. Üks liiter diislikütust maksis 2020. jaanuaris Eestis 1,449 eurot. Omavalitsusel näiteks muudab see õpilastranspordiks planeeritud vahendeid. Tegelikkuses läks aasta jooksul vastupidi, sest erinevate sündmuste koosmõjul suutis nafta hind muutuda isegi negatiivseks, küll ainult hetkeks. Ka elektrienergia hind on jõudnud käesoleva aasta jooksul nullist allapoole kukkuda. Elektrienergia ostuks oleme koostöös paljude teiste omavalitsustega teinud raamhanke. Samas saab iga osalenud omavalitsus ise otsustada, kas kasutada raamhankel pakutud madalaimat fikseeritud hinda või börsihinda+pakkuja müügimarginaali. Oleme Väike-Maarja vallas käesoleva lepingu raames ostmas hetkel elektrienergiat börsihinnaga seotud lepinguga. Aastas tarbivad kõik Väike-Maarja vallavalitsuse vastutusalas olevad liitumispunktid (sh tänavavalgustus) kokku veidi üle 200 000 euro väärtuses elektrienergiat ning seega juba 10% hinnakõikumine börsihinnas tähendab ühe keskklassi auto väärtuse kokkuhoidu või hoopis lisakulu.

Aasta õpetas, et maailm on täis ootamatusi ning selgitas kui tihedalt me oleme üksteisega seotud igas maailma otsas. Ühe viiruse leviku tõkestamisega tegeleb terve maailm ning see muudab peaaegu kõiki eluvaldkondi. Traditsiooniliselt on Eestis keeruline inimesi ära tunda mardi- ja kadripäeva või noorte seas ühe suuremat populaarsust võitva *halloween*'i kostüümide kandmise ajal. Sellel sügisel ei olnud kadrid-mardid soovituslikud. Nüüd jookseme iga päev kaubanduskeskustes „marti“, et vähendada vähemalt teoreetiliselt võimalusi piisknakkuse levikuks. Teatud tõenäosusega on võimalik nakkuse levik silmade limaskesta kaudu. See oleks üpris omapärane pilt, kui me näiteks pildistaksime publikut Väike-Maarja Pasunakoori 25. juubeli kontsertaktusel ning kõik saalis istujad kannavad maske ja ujumisprille. Loomulikult ei taha meist keegi haigestuda ei grippi, ei koroonaviirusesse või mõnesse teise tervisetõvesse. Soovin, et me kõik oleksime terved ning saaksime oma elukeskkonnas rahulikult tegutseda. Samas soovitan põhjalikult läbi mõelda oma igapäevased liikumised, kontaktid ning senised käitumismustrid. Tuleb mõelda oma peaga ning minna täiesti süvitsi käesoleva aastat tugevasti ilmestanud viirus Sars-CoV-2 teemaatikaga. Ajaratast kahjuks või õnneks me aastasse 2019 tagasi keerata ei saa ning koos Covid-19 haigusega peame elama õppima. Kindlasti leitakse ka selle haiguse ravimiseks mingil ajal ravim ja õiged meetodid. Kui täna ravi ei ole, siis mida perearst võiks öelda juhuks, kui Sa oled saanud teate: Teilt võetud Covid-19 test osutus laboris positiivseks. Tõenäoliselt: jääge koju, puhake, jooge rohkesti vett, sööge tervislikult, peske käsi ja tuulutage tube. Juhul kui haigusnähud muutuvad probleemseks, võtke telefoni teel ühendust perearstiga või perearsti nõuandeliiniga 1220.

Väga loodan, et meil on aega märgata kui palju huvitavat meie omavalitsuses pidevalt sünnib. Käesolevas infolehes on ülevaade suurematest investeeringutest ja objektidest, mis valmisid käesoleva aasta jooksul ning muudavad meie elukeskkonda kaasaegsemaks ning kaunimaks. Iga sündmus, mis meie vallas toimub, on ju seotud meie enda inimestega. Palun sirvi läbi enda telefonis viimase aasta pildimaterjal või tuleta lihtsalt meelde, mis oli Sinu jaoks iga lõppeva aasta kalendrikuu kõige positiivsem emotsioon. Kindlasti on palju isiklikku, mida suuremas ringis ei peagi jagama. Kuid nii hariduse, kultuuri, spordi, turvalisuse, sotsiaal või majanduse valdkonnas saame leida häid näiteid, kus meie koduvalla inimesed on oma tegevusega elukeskkonda rikastanud. Aitäh Teile panustamast! Päris elu on maal!

Heida pilk kalendrisse. Sa näed kui mõnusalt on puhkepäevad aastalõpus reas. Vähemalt jõuluaega edasi lükata ei saa. Meie koduakendel põlevad advendiküünlad ning aedades säravad LED-valgusketid. Päkapikud asetavad desinfitseeritud kätega komme ja küpsiseid aknalaudadel asetsevatesse sussidesse. Jõulutaat mõtleb, kuidas oma kaunist valget habet maski taha mahutada ning kas kingikotti tuleb 50%-liselt täita, sest saalidesse on ju lubatud poole vähem inimesi. Soovin, et jõulumehe kingikotis on ruumi olulistele asjadele: hea tervis, lisaaeg koos lähedastega piparkoogi küpsetamiseks ja võimalust silmast silma rääkida.

Usku jõuluimedesse!

Indrek Kesküla
vallavanem

Anna oma hääl parimale kaasava eelarve ettepanekule

Väike-Maarja valla kaasava eelarve kasutamiseks tehtud kõik kuus ettepanekut lähevad rahvahääletusele, oma hääle saab anda 4.—13. jaanuarini.

Kõigil vallaelanikel oli 19. oktoobrist kuni 22. novembrini võimalus pakkuda välja mõtteid, kuidas investeerida 2021. aastal valla eelarvesse kavandatud 15 000 eurot nii, et sellest oleks kasu võimalikult paljudele vallaelanikele.

Vallaelanike esitatava ettepaneku tulemusena realiseeritav objekt peab olema seotud Väike-Maarja vallaga, vallaeelarve mõistes liigituma investeerimistegevuseks, pakkuma avalikku hüve ja olema avalikult kasutatav, elluviidav ühe kalendriaasta jooksul ning objektist ei tohi tekkida ebamõistlikke kulusid valla järgnevate aastate eelarvetele.

Kaasava eelarve ettepanekute menetlemiseks moodustatud komisjon koosseisus Indrek Kesküla, Leie Nõmmiste, Villo Müürsep, Enno Eilo ja Eliis Mätas hindas ettepanekute vajalikkust ja olulisust Väike-Maarja vallale, mõju avalikule ruumile, ettepaneku teostatavust ühe eelarveaasta jooksul, kasusaajate arvu, ettepaneku originaalsust ja kogukonna koostöö ning aktiivsete eluviiside soodustamist.

KOMISJONI OTSUSEGA PÄÄSEVAD RAHVAHÄÄLETUSELE KÕIK KUUS ESITATUD IDEED:

•Simuna aleviku keskplatsile rulapargi rajamine

Ettepanek on rajada Simuna keskväljakul paiknevale uisuväljakule suveperioodiks eeskätt ruladele ja trikitõukeratastele mõeldud rulapark, mida saab kasutada ka trikirataste ja -rulluiskudega. Rulapark koosneb erinevatest teisaldatavatest rampidest.

•Väike-Maarja valla koerte jalutusväljak

Ettepanek on rajada koerte jalutusväljak, mida saaksid kasutada kõik valla ja ka kaugema kandi inimesed ning nende neljajalgsed sõbrad. Jalutusväljak annaks võimaluse koertel turvaliselt lahtiselt joosta ja mängida, omavahel sotsialiseeruda ja koeri treenida.

•Väike-Maarja aleviku rulapark

Ettepanek on rajada Väike-Maarja alevikku rula, BMX-ratta, rulluiskude, tõukeratta ja muude sarnaste vahenditega sõitmist armastavatele noortele esmavajadustega trikipark, kus nad saavad kodu lähedal igapäevaselt harjutada ning oma oskusi arendada.

•Kiltsi aleviku jalgrattaliikluse õppeväljak

Ettepanek on rajada Kiltsi rahvamaja juurde asfalteeritud, markeeringute ja vigursõiduelementidega jalgrattaliikluse õppeväljak, mis annaks kohalikele lastele võimaluse harjutada turvaliselt jalgrattasõitu.

•Valgustatud Eipri

Ettepanek on paigaldada Eipri külasse tänavavalgustus. Paigaldatakse 17 valgustit (osaliselt kasutades olemasolevaid betoonposte, osaliselt paigaldades uusi) alates küla nime sildist läbi ridaküla peamise tänava kuni karjatalli viiva teeotsani.

•Fotoekspositsioon „Olnust olevale”

Ettepanek on paigaldada vähemalt 15 infotahvlit ajalooks saanud maamärkide, omaaegsete rajatiste ja ehitiste (näiteks põlispuud, pargid, talud, majad, mõisahäärberid, tööstushooned, jne) tähistamiseks objektide kunagise asukoha vahetus läheduses.

PEA MEELES:

•Kaasava eelarve hääletus toimub 4.–13.01.2021 ainult volis.ee keskkonnas.

•Hääletamiseks on võimalik kasutada Väike-Maarja Vallavalitsuse kantseleis, avalikus internetipunktis ja kõigis valla raamatukogudes asuvaid kliendiarvuteid asutuste lahtioleku aegadel.

•Hääletamisel osaleja identifitseerib ennast elektroonilises hääletuskeskkonnas ID-kaardi või Mobiili-IDga.

•E-hääletamiseks on vaja kehtivate sertifikaatidega ID-kaarti või Mobiil-IDd ja PIN-koode.

•Hääletamisel võivad osaleda kõik vähemalt 14-aastased isikud, kelle elukoht Eesti rahvastikuregistri andmetel on hääletuse väljakuulutamise kuupäeva seisuga Väike-Maarja vald.

•Hääletada saab ühe ettepaneku poolt.

•Hääletamine on salajane.

•Hääletamise tulemusena reastatakse ettepanekud vastavalt saadud häälte arvule, alustades enim hääli saanud ettepanekust.

•Elluviimisele kuulub üks või mitu ideed, mis lähtuvalt ettepaneku eeldatavast maksumusest mahuvad 15 000 euro sisse.

Aitäh kõigile ettepanekute esitajatele ja aktiivset hääletamist!

Lisainfo: Ene Preem, arendusnõunik, telefon 329 5766, e-post ene.preem@v-maarja.ee.

Värvikampaania muutis kodude välisilmet kaunimaks

Väike-Maarja Vallavalitsus ärgitas tänavu esimest korda kõiki Väike-Maarja vallas ehitisi omavaid füüsilisi ja juriidilisi isikud osalema kampaanias „Värvid valda!“.

Kampaania “Värvid valda!” eesmärk on elukeskkonna väärtustamine ja Väike-Maarja valla visuaalse ilme parandamine. Värvikampaaniat, kus toetatakse osaliselt hoone värvimisega seotud kulutusi, korraldavad mitmed omavalitsused üle Eesti.

Taotlusi kampaanias osalemiseks sai esitada 1. märtsist kuni 30. aprillini. Vallavalitsusele laekus 22 taotlust kogumaksumusega 30 293 eurot. Ehitiste värvimistööd tuli teostada 16. oktoobriks. Pintsli ja värvipoti järgi haaras, taotluses märgitud tööd teostas ning aruande esitas 15 taotlejat, kelle ehitiste värvimist toetas vallavalitsus kokku *ca* 5400 euroga.

Ene Preem
arendusnõunik

Uue kollase kuue saanud elamu Väike-Maarja alevikus Kolde tänaval. Foto Aimar Aimse.

Suure muutuse läbinud elamu Ao külas Külakubja kinnistul. Foto Arni Uudla

Värvitud elamu Kurtna külas Mihkli kinnistul. Foto Jaan Miller

VOLIKOGU AASTARING

Hans Kruusamägi
volikogu esimees

Möödunud on jälle aastaring. Tööde-tegemiste kõrval saad aru alles siis, kui hommikul tõused pimedas, lähed sauna, vihtled, viskad ennast üle jääkülma veega, ikka on õues pime. Nüüd ju enam silmad kinni pole. Tööpäeva lõpp on jälle pilkane pimedus, valgustamas otsmikulambid.

Aasta volikogus oli eriline mitte ainult volikogus, aga ka Eestis ja ka kogu maailmas. Mäletate 2019. aasta lõppu, listeeria oli see, mis inimesi hirmutas. Siis tuli Covid-19, mis on segadust-kaost külvanud üle maailma. Jäävad need kaks asja mõlemad ühe numbri sisse – 2019 aasta kingitus maailmale.

Siit aga keerulise aasta tähtsamad otsused. Jaanuar algas volikogus ümberkorraldustega. Toimusid volikogu esimehe ja aseesimehe valimised. Jaanuaris valiti valla aukodanikuks Hanno Tamm, aasta teo tunnustuse sai Triigi Farmer OÜ. Veebruaris võeti vastu valla 2020 eelarve. Märtsis ja aprillis oli Covid-19 laastav mõju majandusele, toimus suhtlus internetis. Septembris muudeti finantsjuhtimise korras kaasava eelarve peatükki. Oktoobris kinnitati arengukava aastateks 2021–2027 ja eelarvestrateegia aastateks 2021–2024. Muudeti maamaksumäära. Läbi aasta algatati neli peremehetuks tunnistamise menetlust, hooned on plaanis lammutada.

Kuna aasta hakkab lõppema ja iga päev on täis ootamatusi, siis minu sõnad Teile austatud vallakodanikud on: austage üksteist, olge sõbralikud, naeratage – mitte ainult jõuluajal, vaid ka hallil argipäeval.

Rõõmsat kuusesära Teie kodudesse! Olge terved ja hoitud!

Põllumehed austage ikka rukist, kas või „moe“ pärast.

Laenatud kandlega kaua ei mängi,
Laenatud leivaga lulli ei löö.
Omal on pill, siis mäända või määgi
Omal on leib, siis sõku või söö!
/Hando Runnel/

ELANIKE ARV VÄIKE-MAARJA VALLAS 2020. AASTA 1. DETSEMBRIL – 5836

Vallavalitsuses

VALLAVALITSUSES 04.11.2020

VALLAVARA OTSUSTUSKORRAS VÕÕRANDAMINE

- otsustati müüa Triigi külas Rähni kinnistul asuvad 2 korteriomandit, mõlemad hinnaga 1500 eurot, eraisikule.

HAP toetuse kasutamise aruande heakskiitmine

- kiideti heaks Avispea küla Tedre kinnistu kanalisatsioonisüsteemi rekonstrueerimise projekti aruanne;
- kinnitati projekti kogumaksumuseks 6588 eurot, millest 4414 eurot on toetus ja 2174 eurot on projekti omafinantseering.

VALLAVARA ENAMPAKKUMISE TULEMUSE KINNITAMINE

- kinnitati kinnistu müük aadressil Tööstuse tn 3, Väike-Maarja alevik, enampakkumisel osta.ee keskkonnas, mille kohaselt on kinnistu ostjaks, hinnaga 7300 eurot, Osaühing Reinpaul.

TUGIISIKUTEENUSE MÄÄRAMINE

- määrati lapsele lasteaias tugiisik.

RAIELOA ANDMINE

- nõustuti Väike-Maarja alevikus Uus tn 3 kinnistul ühe jalaka maha võtmisega.

PUURKAEVU ASUKOHA KOOSKÕLASTAMINE

- nõustuti majandus- ja joogivee tarbeks puurkaevu rajamisega asukohaga Ao küla, Kinksu.

ETTEVÕTLUSTOETUSE ERALDAMINE

- eraldati A&A Adler OÜ projektile „A&A Iluteenused“ ettevõtlustoetust summas 1376 eurot.

VALLAVALITSUSES 11.11.2020

SOTSIAALKORTERI ÜÜRILE ANDMINE

- otsustati eraldada kahele taotlejale sotsiaalkorter Väike-Maarja alevikus;
- määrati üüri suuruseks vastavalt 30 eurot ja 25 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud.

ELURUUMI SOTSIAALKORTERIKS TUNNISTAMINE

- tunnistati sotsiaalkorteriks Väike-Maarja alevikus asuv eluruum.

TUGIISIKUTEENUSE MÄÄRAMINE

- määrati õpilasele tugiisik.

SOTSIAALTOETUSTE ERALDAMINE

- nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse maksmisega valla eelarve vahenditest seitsmele taotlejale summas 920 eurot.

VALLAVARA OTSUSTUSKORRAS VÕÕRANDAMINE

- otsustati müüa Väike-Maarja alevikus asuv korteriomand hinnaga 100 eurot senisele korteri üürnikule.

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE

- väljastati ehitusluba Osaühingule H.T.R. kinnise soojussüsteemi kahe puuraugu rajamiseks asukohaga Kännuküla, Kaasiku;
- väljastati ehitusluba Constructo OÜ-le tootmis- ja laohoone püstitamiseks Ebavere küla, Merila.

KATASTRIÜKSUSELE KOHA-AADRESSI JA MAKSUSTAMISHINNA MÄÄRAMINE

- määrati Nõmmkülas asuva Kõrgemäe kinnisasjaga liitmiseks sobiva maaüksuse koha-aadressiks Teeserva ja maa maksustamishinnaks 30 €;
- määrati Nõmmkülas asuva Siimu kinnisasjaga liitmiseks sobiva maaüksuse koha-aadressiks Siimu juurdelõige ja maa maksustamishinnaks 40 €.

KATASTRIÜKSUSTELE KOHA-AADRESSI JA SIHTOTSTARBE MÄÄRAMINE

- määrati Vao külas asuva Oja katastriüksuse jagamise tulemusena moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed: Oja, sihtotstarbega elamumaa; Ojamäe, sihtotstarbega maatulundusmaa ja Liivaküla-Vao tee Vao küla, sihtotstarbega transpordimaa.

KOHANIME MÄÄRAMISE EELNÕU AVALIKUSTAMISELE SUUNAMINE

Väike-Maarja vallavalitsus kavatseb määrata Väike-Maarja alevikus asuvalt Nurme ja Põllu tänavate ristmikult alguse saavale Väike-Maarja – Kaarma teele (teeregistri number 9270019) liikluspinna kohanimeks Nurme tänav. Sisuliselt on tegemist Väike-Maarja aleviku Aia tänavalt algava Nurme tänava pikendamisega Ebavere külla, st Nurme tänav kulgeb katkematu joonena Väike-Maarja aleviku Aia tänavalt Ebavere külas asuva Kaarma tööstustsoonini.

- suunati vallavalitsuse korralduse eelnõu „Kohanime määramine, Nurme tänav“ avalikustamisele.

KAMPAANIA „VÄRVID VALDA“ ARUANDE KINNITAMINE

- kiideti heaks Ao külas, Külakubja kinnistul asuva elumaja fassaadi värvimistööde teostamise aruanne;
- kinnitati abikõlbulike kulude kogumaksumuseks 544,52 eurot, millest 381,16 eurot on toetus ja 163,72 eurot on omafinantseering.

VALLAVALITSUSES 18.11.2020

SOTSIAALKORTERI ÜÜRILE ANDMINE

- eraldati taotlejale sotsiaalkorter Väike-Maarja alevikus;
- määrati üüri suuruseks 25 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud.

HAP TOETUSE KASUTAMISE ARUANDE HEAKSKIITMINE

- kiideti heaks Määri küla Avise kinnistu kanalisatsioonisüsteemi rekonstrueerimise projekti aruanne;
- kinnitati projekti kogumaksumuseks 2964 eurot, millest 1985 eurot on toetus ja 979 eurot on projekti omafinantseering.

RIIGIHANKE VÄLJAKUULUTAMINE, KORRALDATUD JÄÄTMEVEDU

- kuulutati välja riigihange „Teenuste kontsessiooni andmine korraldatud jäätmeveoks Väike-Maarja vallas” avatud pakkumismenetluse korras.

ÜHISMAHUTI KASUTAMINE

- nõustuti ühismahuti kasutamisega. Ühismahuti asukoht on Väike-Maarja alevik Säde tn 1 maaüksusel ja vastutajaks Säde tn 1 korteriühistu.

VÄIKE-MAARJA VALLA NOORTEVOLIKOGU KOOSSEISU KINNITAMINE

- kinnitati Väike-Maarja Noortevolikogu koosseis.

RAHA ERALDAMINE RESERVFONDIST

- eraldati reservfondist 4250,76 eurot Spordiklubile Rakke omavalitsusele kuuluvas hoones (aadressil Staadioni tn 2, Rakke alevik) ettenägematute ehituslike lisatööde teostamiseks.

PROJEKTITOETUSE ERALDAMINE

- eraldati Väike-Maarja Muusikaseltsi projektile „XII Väike-Maarja Muusikafestivali läbiviimine“ projektitoetust summas 1410,95 eurot.

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE

- väljastati ehitusluba Äntu Mõis OÜ-le kanala nr 5 laiendamiseks asukohaga Äntu küla, Kanala;
- väljastati ehitusluba Osaühingule Pandivere Vesi vee- ja kanalisatsioonitrassi rajamiseks asukohaga Rakke alevik, Simuna tee 10.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE MÄÄRAMINE

- määrati projekteerimistingimused üksikelamu projekteerimiseks aadressil Suure-Rakke küla, Lammasküla tee 16.

PAKKUMUSE EDUKAKS TUNNISTAMINE

- kinnitati hanke „Väike-Maarja staadioni põhiprojekti koostamine“ edukaks pakkujaks Klotoid OÜ pakkumus maksumusega 34 440 eurot (koos käibemaksuga).

VALLAVALITSUSES 25.11.2020

TERVIKTEEDE NIMEKIRJA KINNITAMINE

- kinnitati Väike-Maarja valla territooriumil asuvate tervikteede nimekiri.

MAA OSTUEESÕIGUSEGA ERASTAMISE EELTOIMINGUD

- kinnitati Isopumba katastriüksuse maa ostueesõigusega erastajaks katastriüksusel asuva ehitise omanik - OÜ Isotalo;
- kinnitati Isopumba katastriüksuse (pindala 1108 m2, sihtotstarve tootmismaa) maa ostueesõigusega erastamisel maa maksustamishinnaks 90 eurot.

KATASTRIÜKSUSTELE KOHA-AADRESSI JA SIHTOTSTARBE MÄÄRAMINE

- määrati Äntu külas asuva Linamäe katastriüksuse jagamise tulemusena moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed: Linamäe, sihtotstarbega elamumaa ja Lina, sihtotstarbega maatulundusmaa.

LÄÄNE-VIRU MAAKONNA ARENGUSTRATEEGIA 2030+ TEGEVUSKAVA 2021-2024 KINNITAMINE, OTSUSE EELNÕU VOLIKOGULE

- otsustati suunata otsuse eelnõu „Lääne-Viru maakonnaarengustrateegia 2030+ tegevuskava 2021-2024 kinnitamine“ volikogule.

SOTSIAALKORTERI ÜÜRILE ANDMINE

- eraldati taotlejale sotsiaalkorter (üldpinnaga 39 m2) Rakke alevikus;
- määrati üüri suuruseks 30 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud.

NÕUSOLEK PERIOODILISEKS LIITUMISEKS

- nõustuti liitumisega korraldatud jäätmeveoga perioodiliselt suveperioodil 01.05—31.10, põhjusel, et kinnistul ei elata aastaringselt.

EHITISE TEENINDAMISEKS VAJALIKU MAA, KATASTRIÜKSUSELE KOHA-AADRESSI JA SIHTOTSTARBE MÄÄRAMINE

- määrati Võivere külas asuva ehitise teenindamiseks vajalik maa vastavalt korraldusele lisatud asendiplaanile;
- määrata ehitise teenindamiseks vajaliku maa ligikaudseks pindalaks 5061 m2;
- määrata ehitise teenindamiseks vajalikust maast moodustatava katastriüksuse koha-aadressiks Kemikaali Võivere;
- määrata Kemikaali katastriüksuse sihtotstarbeks tootmismaa.

KOMISJONI MOODUSTAMINE, KAASAV EELARVE

- otsustati moodustada 2021. aasta kaasava eelarve ettepanekute menetlemiseks komisjon koosseisus: esimees Indrek Kesküla; liikmed: Villo Müürsep, Leie Nõmmiste, Enno Eilo ja Eliis Mätas.

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE

- väljastati ehitusluba Goldland OÜ-le päikeseelektrijaama rajamiseks asukohaga Nõmme küla, Mäe.

VÄIKE-MAARJA VALLA REOVEE KOHTKÄITLUSE JA ÄRAVEO EESKIRI, MÄÄRUSE EELNÕU VOLIKOGULE

- otsustati edastada määruse eelnõu „Väike-Maarja valla reovee kohtkäitluse ja äraveo eeskiri“ volikogule.

VÄIKE-MAARJA VALLA 2021. AASTA EELARVE VASTUVÕTMINE, MÄÄRUSE EELNÕU VOLIKOGULE I LUGEMISEKS

- otsustati edastada määruse eelnõu „Väike-Maarja valla 2021. aasta eelarve vastuvõtmine“ volikogule I lugemiseks.

VALLAVALITSUSES 27.11.2020

HUVIHARIDUSE RAHASTAMINE

- otsustati rahastada 2020. aastal Väike-Maarja valla huvitegevust riigieelarvest Väike-Maarja vallale ettenähtud täiendava toetuse abil vastavalt korralduses toodule.

VÄIKE-MAARJA VALLA 2020. AASTA II LISAEELARVE VASTUVÕTMINE, MÄÄRUSE EELNÕU VOLIKOGULE

- otsustati edastada määruse eelnõu „Väike-Maarja valla 2020. aasta II lisaeelarve vastuvõtmine“ volikogule.

RAKKE KOOLI HOOLEKOGU KOOSSEISU KINNITAMINE

- kinnitati Rakke Kooli hoolekogu korralduses toodud koosseisus.

AASTA VALLAS

Sotsiaaltöötaja Marin Prits kevadel eriolukorra ajal: mask ette, kummikindad kätte ja eesliinile! Foto erakogu

Aasta sotsiaaltöös on olnud eriline

Aasta on möödunud kiirelt ja töiselt. Number 2020 on olnud eriline meile kõigile. Seoses eriolukorraga oleme olnud isolatsioonis, lapsed distantsõppel ja töötajad kaugtööl – aga saime selle kõigega hakkama. Kahjuks pidime ära jätma traditsioonilise vallavanema vastuvõtu uutele vallakodanikele ja eakate jõuluürituse.

Möödunud aastal, lisaks igapäevasele töole, osalesime mitmes pilootprojektis. Projekti „Lastele suunatud integreeritud teenuste mudeli ja lapse abivajaduse tuvastamise töövahendi piloteerimine“ eesmärk oli tuge vajavatele lastele ja nende peredele tagada abistavad teenused võimalikult kiirelt ja kodu lähedal. Lapsevanemate tagasisidest on selgunud, et teenused olid vajalikud ja last aitavad ning selle mudeliga võiks jätkata.

Osalesime ka eakatele suunatud projektis, kus neil oli võimalus saada füsioterapeudi, sotsiaaltöötaja, psühholoogi, tegevusterapeudi individuaalseid ja grupiteenuseid.

Lõppes kodude kohandamise projekt. Kolme aasta jooksul kohandasime erivajadustega inimestele 16 kodu summas 73 834 eurot, millest moodustas 85% ESF ehk 62 759 eurot toetus ja 15 % ehk 11 076 eurot valla toetus.

Selle aasta novembris alustasime psüühilise erivajadusega inimestele suunatud projektiga. Selle eesmärk on selgitada kohaliku omavalitsuse võimekus osutada teenust sellele sihtrühmale.

Uuel aastal muutub raske ja sügava puudega lastele (0-17) tugiisiku-, lapsehoiu- ja transporditeenuse saamine. Alates 01.01.2021 tuleb taotlus teenuse saamiseks esitada valla lastekaitsespetsialistile, kes nõustab edasise tegevuse osas.

Väga tublid on olnud meie hooldekodude töötajad, kes eriolukorra tingimustes on väga edukalt hakkama saanud. Olen tänulik meie koduteenuseid osutavatele töötajatele ja kogu oma meeskonnale, kes teevad tänuväärset tööd.

Oma muredega pöörduge ikka meie osakonna inimeste poole, koos leiame probleemidele lahenduse.

Soovin kõigile kaunist jõuluaega!

Ene Kinks
sotsiaalosakonna juhataja

Järelevalve aasta kokkuvõte

Vaadates tagasi 2020. aastale, saan öelda, et meie vallas on probleeme ebaseadusliku jäätmete ladustamisega ning hulkuvate kassidega. Kahjuks on meie seas neid, kellele ei lähe korda looduskeskkond meie ümber. Vallas on loodud mitmesuguseid tingimusi jäätmete äraandmiseks, meil on kolm jäätmejaama: Väike-Maarjas, Simunas ja Rakkes. Samuti on olemas jäätmemajad Rakkes, Simunas ja Väike-Maarjas ning üldkasutatavad pakendikonteinerid. Juhul, kui ei teata, milliseid jäätmeid võib konteineritesse panna, siis palun tutvuda valla jäätmehoolduseeskirjaga. Samuti on võimalik Keskkonnaministeeriumi kodulehel tutvuda jäätmete liigiti kogumise juhendiga.

Tänan neid isikuid, kes on meile teada andnud jäätmete põletamisest, ladustamisest metsas või ladustamiseks selleks mittenähtud kohtades. Kahjuks, kui ei ole pealtnägijaid ja kui me muul viisil ei suuda tuvastada, kes jäätmeid selleks mitte-ettenähtud kohta viis, peab jäätmekäitluse korraldama jäätmete asukohajärgse kinnisasja omanik. Vallas on mitmeid kõrvalisi kohti, kuhu järjepidevalt viiakse ehitusjäätmeid, üheks selliseks kohaks on Pudivere. Üles on pandud sildid „Prügi mahapanek keelatud!“, kuid see ei takista isikuid, kel puudub elementaarne viisakus ja kohusetunne mitte risustada teiste maad. Miks peaksid norme järgivad süütud kodanikud kannatama!?

Sügisel helistati vallavalitsusse mitmeid kordi ja anti teada, et nende hoovile on tulnud kassipojad või kassid, kelle sõbraliku käitumise ja hoolitsetud välimuse järgi võib eeldada, et nad on elanud koos inimestega. Teada-tuntud tõde on, et kevadel võetakse omale uus lemmik ja tullakse maale. Sügisel, kui minnakse linna tagasi, jäetakse oma lemmik maha. See on väga vastutustundetu käitumine, loom ei ole milleski süüdi. Need kiisud hakkavad süüa otsides hulkuma mööda külasid majast majja ja jällegi on see külaelanikele probleemiks, sest nad ei saa neid ka omale võtta. Oleme jällegi ummikseisus, kuidas leida kiisule uus kodu. Kui hulkuvaks kassiks on mõni emane kass, siis ei ole välistatud, et varsti on kassil pojad ja jällegi tuleb hulkuvaid kasse juurde. Isegi kui mõnel inimesel on mitu emast kassi, on äärmiselt vastustundetu jätta kass opereerimata ja siis öelda, et koroona tõttu ei saanud arstile minna, kuid sügiseks võib neid olla üle neljakümne ja tahes-tahtmata hakkavad osad neist hulkuma. Hulkuvad kassid on suureks murekohaks, sest väga raske on leida kassidele uusi kodusid. Ka varjupaikades on väga palju kasse, kes kõik ootavad omale uusi kodusid. Kui keegi soovib endale uut lemmikut, siis lähemalt on võimalik tutvuda varjupaigas olevate loomadega Rakvere koduloomade varjupaiga kodulehel rakvere.kovtp.ee/et/varjupaigas-viibivad-loomad.

Lõpetuseks tänan neid, kes minupoolse meeldetuletuseta hoidsid oma kinnistuid korras: niitsid regulaarselt muru, pügasid hekke ja tegid teisi heakorratöid ja samuti neid, kes sulgesid enda omandis olevate mahajäetud ehitiste sissepääsud. Ohu ennetamise seisukohalt on see oluline ja tänu suletud ehitistele on meil tagatud turvaline elukeskkond. Rõõm on tõdeda, et probleemsete kinnistute puhul piisas enamikel juhtudel minupoolsest väikesest meeldetuletusest ja kinnistu omanikud said aru, et kinnistut omades on neil ka teatavad kohustused, mida tuleb täita. Kahjuks oli ka neid, kes asusid vaidlema ja leidsid, et neil on ainult õigused ja kohustusi ei tahetud tunnistada.

Soovin, et me kõik hooliks oma elukeskkonnast ja oleksime sama tublid edasi.

Annika Aun
järelevalvespetsialist

Jäätmete ladustamine ja põletamine Hirlas. Foto erakogu

Unistama peab suurelt

Elu meie ümber digitaliseerub iga päevaga rohkem, ometi soovib suur hulk inimesi võtta kas hommikukohvi juurde või pärast väsitavat päevatööd diivanile istudes kätte huvitava värvikireva ajalehe.

Suurim muutus, mis vallalehe lugejale silma hakkab, ongi see, et leht on tõmmanud selga värvilise kuue: ajaleht on muutunud nägusamaks ja on selge, et värvifotod võimaldavad tegelikkust paremini edastada kui mustvalged pildid.

Teise unistusena täitus lehe uus kujundus. Uue ilmega vallaleht on värskem, õhulisem ja lugejasõbralikum – tekstid on küljendatud loetavamalt ning lehe üldine mulje on puhtam ja selgem.

Soov olla hea ja mitmekülgne leht on mind alati edasi kannustanud ega ole lubanud paigale tammuma jääda. Me peame olema valmis muutusteks ja uuendusteks, sest paigalseis tähendab tagasiminekut. Unistama peabki suurelt!

Maikuus võtsime kasutusele uue ja ajakohase kodulehe kujunduse. Seoses sellega korrastati ka veebilehe üldist struktuuri. Muutunud on kodulehe päis ja jalus, värvilahendused ning üldine navigeerimissüsteem.

Kodulehe struktuuri korrastades on enam tähelepanu pööratud sellele, et info oleks lihtsalt ja mugavalt leitav. Lisaks värskele välimusele on uuel kujundusel ka teisi eeliseid. Üheks suureks plussiks uue kodulehe puhul on hästi toimiv otsingusüsteem ja niinimetatud nutivaade, mis võimaldab lugeda lehte erinevatest nutiseadmetest. Muutunud on ka päis ja jalus ning värvilahendused. Üldine jaotus on vana lehega võrreldes loogilisem ja mugavam. Lisaks on saanud uudiste ja teadete ning kalendri alamlehed köitvama ilme.

Lisaks eelnevale on veebilehe allosasse lisatud tagasisidevormi link, mille kaudu saavad kodanikud saata erinevat infot sellest, mis on hästi või mis võiks olla teisiti. Igasugune tagasiside on väga oluline ja oodatud. Saata võib nii uudiseid, parandusettepanekuid kui ka lugusid ning vihjeid.

Tulles tagasi ajalehe juurde, siis eriti hea meel on kaastööde üle. Väike-Maarja Valla Infoleht on maakonna kõige rohkemaarvulisemate lehekülgedega leht, kuhu kaastööd on alati oodatud sh ka probleemlood, kus fakte ei moonutata, kedagi ei sildistata ja lähtutakse ajakirjanduse heast tavast ning eetikakoodeksist.

Vallaleht on muutunud värviliseks ja saanud uue kujunduse. Foto Kristel Kitsing

Olen lehe lugejailt ikka küsinud, mida arvatakse, mida ette heidetakse, millele peaksin tähelepanu pöörama senisest rohkem. Ja alati püüdnud sellega ka arvestada. Muidugi, kõiki soove ei ole võimalik täita. Aitäh seniste heade sõnade ja tagasiside eest ning loodetavasti muutub leht aja jooksul veelgi mitmekülgsemaks. Seda koostöös teiega, lugupeetud lugejad. Teie mõtted, ettepanekud ja kaastööd on alati oodatud.

Advendiajal aga naeratagem rohkem ja ulatagem vajadusel ikka abivajajale abikäsi ning laskem üle huuli tulla ikka ja alati vaid häid sõnu-soove! Olge hoitud!

Kristel Kitsing
toimetaja

Kokkuvõte perekonnatoimingutest ja vaade uude aastasse

2020. aastal sündis Väike-Maarja vallas 48 last, suri 81 vallakodanikku. Võrdluseks, 2019. aastal sündis kokku 70 last (novembri lõpu seisuga 61).

Sündinud 48-st lapsest on 24 poisid ja 24 tüdrukud. Sündis üks paar kaksikuid. 14 last sündis abielus vanematele. Ilma isata registreeriti ühe lapse sünd. Ühel juhul ei olnud lapse ema veel täisealiseks saanud.

2020. aastal on oma elukoha Väike-Maarja valda registreerinud 185 isikut ja vallast välja on elama asunud 184 isikut.

Kõik esitatud andmed on toodud 24. novembri seisuga.

E-TEENUSTEST

Meid kõiki proovile pannud COVID-19 pandeemia kiirendas perekonnaseisutoimingute e-lahenduste arendamist. Alates kevadest on võimalik ka mitteabielus vanematel esitada sünni registreerimise avaldus elektroonilises keskkonnas. Varemalt oli selline võimalus vaid omavahel abielus olevatel vanematel.

VALIMISTEST

Järgmised valimised (kohaliku omavalitsuse volikogu valimised 2021. aasta 17. oktoobril) ja rahvahääletus (kevadel, kui eelnõu Riigikogus heakskiidu saab) toimuvad elektrooniliste valijate nimekirjadega. Ühtlustatakse elektroonilise ja eelhääletuse periood. Valimisperiood lüheneb ühe nädala pikkuseks, mis tähendab, et hääletada saab igal päeval esmaspäevast pühapäevani. Uue korra järgi saab e-hääletada esmaspäevast laupäevani (kella 20.00-ni), e-häält saab muuta valimispäeval pabersedeliga valimisjaoskonnas kella 20-ni. Olulised ei ole enam vallasiseste jaoskondade piirid, sest elektrooniline valijate nimekiri on nähtav kõigis valla jaoskondades. Süsteem tagab kiirema ühekordse hääletamise kontrolli ja valijal on lihtsam hääletada.

Valimiste ettevalmistase perioodil toimuvad ka presidendivalimised, volikogul tuleb valida enda esindaja valimiskogusse.

Alates 2021 kaob agitatsioonipiirang, mis tähendab, et valimisrahu peab olema tagatud vaid hääletamisruumis. Valimiste välireklaam ei tohi paista hääletamisruumi (nt aknast).

Valijatele ei edastata enam valijakaarti, see asendatakse valijate teabelehega, mis sisaldab informatsiooni valija hääletamisõiguse ja valimisjaoskondade hääletamisruumide asukohtade kohta.

Head valimisaastat!

Maris Kõrgmäe
vallasekretär

Väike-Maarja vallavalitsus kingib uutele valla ilmakodanikele graveeritud hõbelusika. Foto Kristel Kitsing

Töömahukas ehitusaasta

1 Simuna keskplatsi ehitamine. Töid teostati OÜ Kivipartneri poolt maist kuni augustini summas 201 081 eurot. Keskväljak sai asfaltkatte 2700 m², mille hulgas on ka liuvälja ala. Territooriumile rajati ka hajasala oma kõnniteede, taimestiku, pinkide ja valgustusega. Puude juurdumise tagamiseks teostati istutustööd oktoobris.

2 Väike-Maarja multifunktsionaalse palliväljaku ehitamine. Palliväljaku ehitamiseks sai vallavalitsus rahastuse Leader meetmest Kodupaik Pandivere. Maksumus oli 78 828,48 eurot, millest toetuse summa 19 997,94 eurot ja omafinantseering 58 830,54 eurot. Ehitustöid teostas Kivipartner OÜ. Valmis korvi-, võrgu- ja tennisemänguplats mõõtudega 19 x 33 m. Pallimänguväljak on piiratud keerisvõrkpaneelidest aiaga ja valgustatav nelja mastvalgustiga.

3 Liiduri tn 6 hoonete lammutamine Kiltsis. Amestop OÜ poolt lammutati märtsis amortiseerunud kahekordne puitelamu koos kuuridega. Hoonetealune pinnas tasandati ja sinna külvati muruseeme. Tööd teostati Kredexi lammutustoetusega. Tööde kogumaksumus oli 9559 eurot, millest toetus on 6691,44 ja omafinantseering 2867,56 eurot.

4 Rakke kultuurikeskuse konteinerkatlamaja ehitamine. Tegemist oli SA KIK projektiga, mille toetuse summa 51 992,50 eurot. Ehitustöid teostas OÜ Kyte.ee summas 97 145 eurot. Paigaldati 200 KW võimsusega pelletiküttel konteinerkatlamaja ja 20 m3 mahutavusega pelletipunker ning 10 m kõrgune metallkorsten. Töid kontrollis omanikujärelevalve raames OÜ Casaverde, teenuse maksumus oli 4320 eurot. Ehitustegevuse käigus eemaldati ka 300 m vana soojatrassi. Isoleeritud soojatrassi lammutas Allak Group teenused OÜ summas 2520 eurot.

5 Rakke lasteaia Leevike õuemaja/varjualuse ehitamine. Puidust, avatud küljega varjualuse ehitas Allak Group teenused OÜ. Õue varjualune on mõõtudes 4x8 m, milles on ka ruum inventari hoidmiseks. Rajatis ehitati maksumusega 5386 eurot.

6 Rakke bussijaama rekonstrueerimine. Rakke bussijaama rekonstrueerimiseks on KOV saanud 31 832,27 eurot täiendavat investeeringutoetust, mida Vabariigi Valitsus eraldas kohalikele omavalitsustele seoses COVID-19 eriolukorraga. OTO Ehitus OÜ rekonstrueeris bussijaama ümbruse maksumusega 32 005 eurot. Tööde mahtu kuulusid vana ooteruumi ja käimlahoone lammutamine, 40 m gabioonseina ehitamine, varjualuse rekonstrueerimine ja teisaldatava käimla tarne. Valgustuse bussijaamas teostas OÜ Priitel summas 3945 eurot. Paigaldati kaks tänavavalgustit mastidele ja gabioonseinale 19 punktine altvalgustus.

7 Rakke kooli tuletõrje veemahuti rekonstrueerimine. Detsembris teostatakse Rakke kooli tuletõrje veemahuti veepidavuse tagamiseks mahuti siseseinte katmine tiigikilega 135 m2 suurusel pinnal. Töid teostab Sõmeru Vara OÜ summas 3492 eurot.

8 Väike-Maarja algkoolimaja rattahoidla ehitamine. Sellel aasta juulis paigaldati olemasolevale betoonist alusplaadile OÜ Egesten Metallehitised poolt valmistatud jalgrataste varjualune u 50-le rattale. Valmistamise ja paigaldamise maksumus kokku oli 5640 eurot.

9 Väike-Maarja lasteaia õuemaja/varjualuse ehitamine. Puidust, avatud küljega varjualuse ehitas Allak Group teenused OÜ. Õue varjualune on mõõtudes 4x8 m, milles on ka ruum inventari hoidmiseks. Rajatis ehitati maksumusega 5386 eurot.

10 Väike-Maarja seltsimaja jalutussaali renoveerimine. Seltsimaja jalutussaali renoveerimisel panustas maalritööde osas Galatex Viimistlus OÜ ja põranda renoveerimisel Allak Goup teenused OÜ. Tööde maksumus kokku oli 5803 eurot.

11 Triigi küla kõlakoja rekonstrueerimine. Allak Group teenused OÜ rekonstrueeris vana puidust kõlakoja mõisa pargis. Rajatis mõõtmetega 4x5 m toetub plokkvundamendile. Seinad ehitati Fibo plokkidest ja kaeti väljaspoolt laudisega, ümara kujuga katus on kaetud kärgkattega. Väliürituste läbiviimise koht omab sisevalgustust ja 30 m2 suurust platsi kõlakoja ees. Kaasava eelarve raames teostatud tööd läksid maksma 13 792 eurot.

12 Äntu tehisjärve puhkeala väljaehitamine. Puhkeala väljaehitamiseks sai vallavalitsus rahastuse Leader meetmest Kodupaik Pandivere. Kogumaksumusest on toetus 20 000 ja omafinantseering 5987 eurot. OTO Ehitus OÜ poolt teostati Äntu puhkeala väljaehitamisel järgmisi töid: paigaldati istepingid ja treppidele käsipuud, ujuvkai mõõtmetega 12x3 m. Kaldale ehitati 80 m2 suurune terrass, paigaldati kaks riietuskabiini ja välikäimla. Tööd lõpetati oktoobris ja need läksid maksma 25 987 eurot.

13 Väike-Maarja hooldekodu laiendamine liftiga. Projekti rahastatakse maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeetmest 57 361 euroga. SKM Ärigrupp OÜ teostab kuni aasta lõpuni ehitustöid seoses hooldekodule lifti paigaldamisega. Lepinguliste tööde maksumus on 88 727 eurot ja omanikujärelevalvet teostab KLK Teenus OÜ summas 2070 eurot. Hooldekodu otsa ehitatakse hoonele laiendus, et sinna paigutada Nami Lift AB invatõstuk tõstejõuga 1000 kg. Hoone plokkseinad krohviti, ehitati välja varjualune ja asfalteeriti juurdeehituse ümbrus.

14 Väike-Maarja–Triigi kergliiklustee 1. etapi ehitus. Kergliiklustee ehitamiseks on KOV saanud 398 167,73 eurot täiendavat investeeringutoetust, mida Vabariigi Valitsus eraldas kohalikele omavalitsustele seoses COVID-19 eriolukorraga. Jalg- ja jalgrattatee ehitatakse u 1,9 km pikkune, mille maksumus on u 404 000 eurot. Ehitustöid teostab alates augustist GRK Infra AS. Omanikujärelevalvet teostab P.P.Ehitusjärelevalve OÜ summas u 9 300 eurot. Kergliiklustee ehitati 2,5 m laiuse asfaltteena riigimaantee kõrvale ja on pea kogu pikkuses valgustatud. Tööd lõpetati novembri lõpus. Vaegtööna jäi järgmise aasta kevadesse markeerimistööd, mida ei saa teostada märgade ja jahedate ilmadega.

15 Väike-Maarjas Ehitajate tee rekonstrueerimine. Projekt on saanud majandus- ja taristuministeeriumilt 100 000 eurot juhtumipõhist investeeringutoetust ettevõtlusega seotud tee ehitamiseks. Tänava rekonstrueerimisega tegeles TREF Nord OÜ maksumusega ca 254 000 eurot, omanikujärelevalvet teostas P.P.Ehitusjärelevalve summas ca 4100 eurot. Rekonstrueerimisega uuendatati tänav ja kõnnitee ning paigaldatakse uued tänavavalgustuse lambid olemasolevatele postidele. Samuti oli tööde hulgas sadevete teelt eemale juhtimine, osa sadeveid sai juhtida üldisesse sadeveesüsteemi, osa aga tuli immutada eraldi rajatud settekassettidesse.

16 Tammiku hooldekodu ruumide renoveerimine. Tööd teostatakse detsembis maksumusega 7072 eurot. Hooldekodu soovib saada teist inva WC-d, luua uue läbikäigu hoolealuste tuppa ning paigaldada vee- ja kanalisatsioonitorustikke olemasolevas pesuruumis. Töid teostab MEK Ehitusgrupp OÜ.

PROJEKTEERIMISED 2020 (KOGUMAKSUMUSEGA 61 700 EUROT):

- Tehno tööstusala tänavate projekteerimine (OÜ Landverk).
- Rakvere–Väike-Maarja–Vägeva maantee ja Kaarma tööstusala tee ristumiskoha projekteerimine (OÜ Keskkonnaprojekt).
- Väike-Maarja staadioni ehitusprojekti koostamine (OÜ Klotoid).
- Rakke multifunktsionaalse keskuse projekteerimine (A.V.R.Projekt OÜ)

KEVADISED TÖÖD SEL AASTAL OLID JÄRGMISED:

Ao kalmistu varjualse remont ja tööriistade kuuri ehitus; V-Maarja kalmistu käimla uuendamine; Kiltsi mõisa moonakatemaja ja hobusetalli konserveerimine; Kiltsi koolile bussiootepaviljoni ehitus; Triigi spordihoone ruumide renoveerimine teisel korrusel; V-Maarja ja Rakke noortekeskuste ruumide renoveerimine; Väike-Maarja lasteaia tuletõkkeuste paigaldamine; Väike-Maarja seltsimaja peeglisaali ja juhataja ruumide renoveerimine; õppekeskuse katuse parandustööd; Rakke lasteaia keldri renoveerimine jt.

Nende aasta-alguse tööde maksumus oli kokku *ca* 73 000 eurot.

Aasta ehitustööde kogukäive kokku on seega 1,4 miljonit eurot. Järgmine, 2021 ehitusaasta võib kujuneda veelgi töömahukamaks.

Villo Müürsep
ehitusnõunik

AASTA VALLAS

Lubjakuningas Karl Kaddak sai omanimelise pingi. Foto Kristel Kitsing

Pilk kultuuri- ja spordiaastale

Pilku lõppevale Covidi-aastale tagasi heites ei saa küll rahulolevalt hingata, kuid on mitmeid asju, mille üle saab uhkust tunda. Sellisel keerulisel aastal millegi uuega välja tulla, näitab et on potentsiaali ja arenemisvõimalust.

Mis siis laias laastus lõppema hakkaval kultuuriaastal toimus? Enne kui pidime Covidi pausile minema, saime siiski peetud Eesti Vabariigi aastpäeva auks pühendatud kontsert-aktuse, kus pärjati aasta aukodanikuks härra Hanno Tamm ja tunnustati sportlasi. Muusikalist külakosti pakkus Andrus Bonzo Albrecht ja suupisteid OÜ Joosand.

Aime Kinnepi eestvedamisel sai oma pingi lubjakuningas Karl Kaddak. Selle avamisel olid ka tänaseni baltimaade ainsaks jäänud lubjavabriku rajaja sugulased, kes ütlesid, et pingile on vaade Karl Kaddaka magamistoa aknast. Tänaseks on uue kuue saanud ka Rakke bussijaam, mis on nii ootamatu, kunstiline ja emotsionaalne elamus. Aitäh autoritele!

Augusti alguses sai esmakordselt teoks Wähjafestival Aos. Kaur Saluse idee, mille teostamiseks on ta lihtsate vahenditega loonud suurepärase interjööri. Usun, et Kauril ja tema lennukal meeskonnal jätkub jõudu ja jaksu selle idee jätkamiseks ja arendamiseks. Pean aega ja kohta väga heaks valikuks, sest usun, et Rakke päev ja Wähjafest toetavad üksteist suurepäraselt!

Esmakordselt tähistasime 20. augustil taasiseseisvumispäeva. Väike-Maarja kirikus andis kontserdi vokaalansambel Estonian Voices, kes tähistab sel aastal oma 10. sünnipäeva. Sel imekaunil suvepäeval toimunud esimene kodukohvikute päev õpetas meile, et tegijaid on palju ja sellest peab saama ülevallaline meie endi tehtud päev!

Kiltsi mõisakoolis toimunud maailmakuulsa ümbermaailmasõitja Krusensterni 250. sünniaastapäev kujunes mõisakooli direktori Marje Leemetsa juhtimisel ja huvitavate külaliste osalemisel väärikaks ja meeldejäävaks päevaks.

Kevadel ärajäänud ülevabariigilise tähtsusega Wiedemanni keelepäev toimus seekord oktoobris, mida väisas ka haridusminister. Külalised jalutasid keeletammikus, imetlesid meie keskväljakut, said pisut teadmisi juurde ja lihtsalt nautisid päeva.

Aastasse on jagunud veel palju üritusi, erinevate taidluskollektiivide sünnipäevi, toredaid näitusi, kontserte ja kohtumisi huvitavate inimestega, Rakke jalgrattamaraton, tervisespordiüritusi jpm. Salla seltsimajas avati lugemistuba ja Triigi raamatukogu jõuab veel sel aastal uutesse ruumidesse.

Novembri lõpus toimus traditsiooniks saanud klassikalise muusika festival mille korraldajaks Marju Metsman. Sel aasta kujunes see eriliseks, kuna toimus ka Vello Jürna nimeline vokalistide konkurss. Saame ainult uhked olla, et meil on sellised suurkujud ja järjepidevuse kandjad, et traditsioonid ei hääbuks. Nii palju kui meil on hakkajaid inimesi, nõnda rikas on meie kultuurielu.

Aasta 2021 tuleb kindlasti sündmusterohkem ja värvikam. Huvitavat tegemist-kuulamist-vaatamist peaks jaguma igal juhul. Olgem vaid ise uudishimulikumad, jälgigem infot ajalehes ja valla kodulehel, osalegem aktiivsemalt, siis on kogemus vahetum ja muljed ehedamad.

Põnevat uut kultuuri- ja spordiaastat!

Maire Haava
kultuurinõunik

Emumäel on sellel aastal hooldatud puukujude allee, torni juurde ja infopunkti veeti elekter, paigaldati uued istumiskohad ja tehti suvist hooldust. Foto Leie Nõmmiste

Mitmekülgne aastaring keskkonnatöös

Minu aasta 2020 on olnud mitmekülgne ja huvitav. Aasta algas Väike-Maarja Pika tänava haljasalade töö projektiga, mis on nüüd valmis ja ootab teostamist. Projektis sai uue lahenduse Väike-Maarja gümnaasiumi ümbrus koos sisehooviga, väärikas seltsimaja saab paremini valgustatud ning lahenevad parkimisprobleemid. Liivi parki tuleb laste mänguala, infotahvlitega tähistatakse G.Lurichi teekond ning Väike-Maarja suurkujudele paigaldatakse pingid koos tähistusega. Ootan väga aega kui see projekt on tervikuna ellu viidud. Kuna raha on alati vähe ja ehitustööd kallid, siis oleme projekti jaganud viieks osaks ja esimesena peaks 2021 aastal valmima Väike-Maarja gümnaasiumi esine ala.

Sellel kevadel esitati hajaasustuse programmi 45 projektitaotlust, nendest 15 veesüsteemide ja 30 kanalisatsioonisüsteemide valdkonnas. Rahastuse said 21 taotlust ja toetussumma oli kokku 50 905 eurot (riigi toetus 24 942eurot ja valla toetus 25 963 eurot). Oli eriline aasta, sest taotlemise periood jäi kevadisse eriolukorra-aega, kus taotlemise nõustamine käis ainult telefoni ja arvuti teel. Eks sellest tingituna tuli minu poolt mõningaid vigu ja möödarääkimisi. Loodan, et ka uuel aastal inimesed tulevad julgelt oma vee- ja kanalisatsiooni probleemide korral hajaasustuse programmist toetust taotlema, sest tahame kõik juua puhast joogivett ja vähendada inimesest tingitud reostust loodusele.

Suureks väljakutseks sellel aastal ja ka järgmisel aastal on uue üldplaneeringu koostamine ja looduskeskkonda puudutava osa juhtimine. Ei ole lihtne näha ette järgnevaid aastakümneid, kui elu muutub iga aastaga ja mõjusid loodusele ei ole alati silmaga märgata. Aga olen üldplaneeringu koostamisega mõistnud, et elame väga kultuurilt ja looduslikult rikkas paigas. Meie vallas on kõik Eesti loodusele omast olemas: mäed, sood ja rabad, kaunid loodusvaated Emumäel, ilusad metsarajad Äntus ja Ebaveres, võimsad allikad Varangul ja Simunas, suured põllud Triigis, Vaos ja Pandiveres. Me elame väga kaunis vallas!

Muidugi on sellel aastal matkaradadel ja avalikel haljasaladel saanud teha uuendusi ja mul on heameel kui seda märgatakse ja seda kiitusena välja öeldakse. Töötades aastaid vallaelanike heaks ja minu tööd on sageli ka silmaga kohe näha, siis kuulen tihti kriitikat tegemata või halvasti tehtud töö kohta. Püüan kriitikat mõista ja sellest ka õppida ning samamoodi õpin ka kiitust vastu võtma ja olema koos teiega kordaläinud asjade üle õnnelik.

Minu aasta teine pool on olnud pühendatud jäätmete teemale, sest 2021 kevadel lõpeb viieaastane korraldatud jäätmeveo periood ning uue jäätmevedaja leidmiseks oli vaja parandada jäätmehoolduseeskirja ja valmistada ette hankedokumendid. Loodan, et aasta lõpuks on meil teada, mis jäätmefirma hakkab alates 1. maist 2021 korraldatud jäätmeveo raames meie vallas jäätmeid vedama. Kuna Eestis jäätmete sorteerimine on aktuaalne teema, siis uuel perioodil on mitmeid muudatusi. Näiteks lisaks segaolmejäätmetele suuremates asulate üle kümne korteriga elamutes, tuleb jäätmevedajale ära anda ka biojäätmeid ja vanapaberit. Toitlustusega tegelevad asutused ja ettevõtted peavad uuel perioodil jäätmevedajale üle andma ka biojäätmeid. Aga täpsemalt jäätmeveo muudatustest kirjutan juba järgnevates Infolehtedes.

Soovin kõigile kaunist jõuluaega ja minge pühade ajal loodusesse ning nautige seda, mis loodus meile pakub!

Leie Nõmmiste
keskkonnanõunik

Lõppev aasta arvudes

Lõppev aasta oli oma ootamatuste poolest erakordne. Kes oleks võinud aasta tagasi ette näha nii laiaulatuslikku tervisekriisi, millel on tugev mõju paljudele eluvaldkondadele, sealhulgas ka majandusele. Kahjuks ei pääsenud ka Väike-Maarja vald koroonaviirusest ja sellega kaasnevatest piirangutest ja ümberkorraldustest.

Sellegipoolest õnnestus vallal 2020. aastal teostada mitmed vajalikud investeeringud. Erinevaid investeeringuid on vallas teostatud detsembri alguseks üle 1,7 miljoni euro väärtuses. Näiteks renoveeriti ja haljastati Simuna keskväljak (201 000 €), teostati Rakke kultuurikeskuse lokaalküttele üleviimine ja likvideeriti vana küttetrass (maksumusega 104 000 €).

Riik toetas kohalikke omavalitsusi kriisimõjude vähendamiseks ning sellega seoses sai Väike-Maarja vald erakorralist investeeringutoetust ja täiendava eraldise toetusfondi kokku summas 542 000 eurot. COVID-19 investeeringutoetuse abil õnnestus muuhulgas teostada kaks suurt objekti: ehitati valmis Rakke bussijaam ja valmis Väike-Maarja-Triigi kergliiklustee esimene osa.

Teedega seotud investeeringutest on veel mainimist väärt Kaarma tööstusala remont kogumaksumusega 106 000 € ja Ehitajate tee rekonstrueerimine kogumaksumusega 255 000 €. Lisaks neile suurtele investeeringutele remonditi või tehti väiksemaid parandustöid mitmetel väiksematel teedel, näiteks Eipri, Tammiku, Rakke jäätemejaama teed, Kiltsi mõisatee, Mõisamaa-Lasinurme, Liivaküla-Kiltsi, Sammeli, Kallaku, Veski farmi ja Aburi-Kännuküla teed – kokku ligikaudu 220 000 € eest.

Ka järgmise aasta eelarvesse on planeeritud hulgaliselt investeeringuid kogusummas üle 3,1 miljoni euro. Kuigi eelarve planeerimine on tulenevalt majanduslikust ebakindlusest keeruline, on siiski valla prioriteet teostada võimalikult palju kavandatud investeeringuid, kasutades selleks ka sobivaid toetusmeetmeid.

Valla rahandusosakonna jaoks on 2020. aasta samuti toonud kaasa suuri muutusi – nelja töötaja asemel toimetame nüüd kolmekesi.

Tulevikuplaanidest rääkides tahaksime asjaajamise vallaga muuta vallakodanikele võimalikult mugavaks. Selleks on juba praegu võimalus sõlmida vallaga arveldamisel e-arve püsimakselepinguid ning julgustame seda võimalust rohkem kasutama. Samuti plaanib vald laiendada kaardimakse võimalusi valla asutustes. Juba on seda võimalik teha Väike-Maarja jäätmejaamas ja alates oktoobrist ka Väike-Maarja spordikeskuses. Plaanime vastavalt vajadusele kaardimaksevõimalusi juurde luua.

Huvitavaid arve Väike-Maarja vallast 2020. aastal:

* rahandusosakond saadab aasta jooksul välja ca 6 500 arvet;
* kümne kuuga on valla jäätmejaamadesse toodud kokku 250 t eri liiki jäätmeid;
* 142 vallakodanikku vanuses 80, 85, 90 ja 90+ on saanud sünnipäevatoetust;
* üle saja-aastaseid kodanikke on vallas kaks, neist vanem on 104-aastane;
* valla tehnikaga niidetavaid avalikke pindu on valla territooriumil ligikaudu 75 ha;
* hajaasustusprogrammi raames on 2020. aastal rajatud 12 kanalisatsiooni- ja 9 joogiveesüsteemi;
* oktoobri seisuga õpib valla koolides 599 õpilast, muusikakoolis käib 97 last.

Soovime edukat uut majandusaastat!

Mairi Uiboaed, Merili Veelmaa ja Heli Vettik
rahandusosakond

Kaardimaksevõimalused valla allasutustes laienevad. Foto Mairi Uiboaed

Teedest ja lumetõrjest – oluline aastast 2020

Eelmisel aastal alustasin oma kirjatükki meenutusega 2019 aastast: kõige eredamalt on meelde jäänud selle aasta alguse talvekuude lumi. Nii palju pole me lumetõrjet teinud juba aastaid.

Sel aastal alustaksin selliselt – kõige eredamalt on meelde jäänud selle aasta alguse talvekuude lumi. Nii vähe pole me lumetõrjet teinud juba aastaid. Kui 2019. aasta lumetõrje kulud olid 157 000 eurot, siis 2020 aasta kulud on seni olnud (novembrikuu lõpu seisuga) 9719,76 eurot.

Üks suuremaid valla investeeringutest sel aastal oli investeeringud valla teedesse – kogusummas 1 338 178 eurot. Suurimad olid Väike-Maarja – Triigi kergliiklustee ehituse 1. etapp – 413 000 eurot (sellest riigi Covid-19 toetus 398 000 eurot), Ehitajate tee rekonstrueerimine Väike-Maarja alevikus – 258 000 eurot (sellest riigi tööstusala teede toetus 100 000 eurot), Simuna keskväljaku rekonstrueerimine – 201 000 eurot ja Kaarma tööstusala tee osaline rekonstrueerimine – 106 000 eurot (sellest riigi tööstusala teede toetus 71 435 eurot). Lisaks sai tehtud veel hulk väiksemaid investeeringuid.

Järgmise aasta kogu valla investeeringute summa on hetkeseisul menetluses olevas 2021 aasta eelarve kavas 3 136 300 eurot, sellest suurim osa läheb vallateedesse – 1 370 500 eurot. Esialgne investeeringute kava on koostatud. Suurimad objektid on Väike-Maarja – Triigi kergliiklustee ehituse 2. etapp summas 550 000 eurot, J. Liivi pargi ning Väike-Maarja seltsimaja ja muuseumi ümbruse haljastusprojekti 1. etapp – 200 000 eurot, Kaarma tööstusala tee osaline rekonstrueerimine – 170 000 eurot ja Tehno tööstusala tee osaline rekonstrueerimine 150 000 eurot, Rakke-Ao kergliiklustee valgustuse väljaehitamine – 55 000 eurot. Kergliiklustee ja mõlema tööstusala tee ehitamiseks on vallavalitsusel plaanis erinevatest meetmetest toetust taotleda.

Lisaks on 2021 eelarve kavas suuremad investeeringud: Rakke kultuurikeskuse rekonstrueerimine ning staadioni projekteerimine ja rajamine Väike-Maarjasse.

Tervitan kõiki vallaelanikke ja soovin neile tegusat ning rõõmurikast järgmist aastat!

Kaarel Moisa
abivallavanem

Teelõigu ümberehitusega parandati ligipääsu Väike-Maarja valla suurimale ettevõtlusalale ning paranes ka juurdepääs päästekomandole. Foto Kristel Kitsing

AASTA VALLAS

Tagasivaade Salla seltsimaja aastale

Aasta lõpp on hea aeg märgata enda ümber inimesi ja tegusid, mis meie kohalikku elu paremaks ja tähenduslikumaks on muutnud. Mis jääb meelde Salla seltsimaja tegutsemisaja sellel väljakutseid pakkuvad aastal.

Kuigi eriolukorra tõttu tuli plaanitud kogunemisi ka ära jätta või edasi lükata, toimus Sallas meeldejäävaid üritusi omajagu. Juulis avas seltsimajas oma näituse graafik Lembe Ruben, kelle esivanemad seal elanud on. „Aleksander ja Rosalie on kodus!“ nime kandnud näitus oli inspireeritud kunstniku isa ja tema vanemate saatusest ja Lembe kinkis seltsimajale ka mitmeid pilte.

Septembris avati koostöös Rakke raamatukoguga Salla raamatukogupunkt, mis on avatud kord nädalas igal teisipäeval ning kord kuus esimesel reedel. Avamisüritus oli soe ja meeldejääv ning tõi kokku palju kogukonnaliikmeid. Inspireeriva kõne raamatukogude rollist pidas Tartu Ülikooli Raamatukogu juhataja Krista Aru, muusikalist vahepala pakkus Karl Madis.

Tuleval aastal on plaanis kõigi teenuste ja õnnestunud ürituste korraldamisega jätkata. Kindlasti soovime rohkem raamatuklubi-laadseid üritusi teha. Kevadesse on planeeritud puitkatuste ennistamise tööpäevakud koostöös vabaõhumuuseumiga.

Salla seltsimajas toimus meeldejäävaid üritusi omajagu. Foto erakogu

Rahvatervise ning ebakindel olukord ei ole muidugi olnud lihtne, kuid julgeksime paljude näidete varal väita, et teatud kitsendused ja muudatused on mõjunud maaelule pigem positiivselt. Põhjuseid on muidugi ka rõõmsamaid, aga ka just tänu koroonale oli elu maal aktiivne ka külmal ajal. Rahuliku töö- ning keskkonnavajajad said seltsimaja kasutada kaugtööks.

Pead norgu ja selga küüru ei lastud. Kevadel sai seltsimajast digitaalne treeningsaal.

Seltsimajas digitaalselt ette näidanud treeneri juhendamisel tehti trenni nii kõrvalmajadest kui mujalt Eestimaalt. Aasta õpetas paljudele seda, kuidas elada kooskõlas loodusega. Nii kohalikke kui kaugemalt tulnud looduse avastajaid ja Emumäe külastajaid oli sel aastal kindlasti kordades enam kui eelnevatel. Sallas käis ka mitmeid ekskursioone külaelu uurimas.

See on jätkuvalt südamest rõõmustav, et tullakse tagasi juurte juurde. Sallas sai mitu maja taas elu sisse, ühed juurte juurde tulnud on lausa Ameerikast. Järk-järgult täiendame ka Sallaga seonduvate ajalooliste materjalide kogumist ja kollektsioneerimist. Kogukonna enda huvist juurte vastu tekkis Salla ajalootuba, kuhu on kogunenud juba märkimisväärne hulk põnevaid materjale, pilte ja mälestusi. Kellel on Sallaga seotud ajaloolisi esemeid, fotosid vanast poest vms, on lahkesti palutud neid jagama!

Krista Aru Salla raamatukogupunkti avamisüritusel. Foto erakogu

2020. aasta näitas selgelt, et meil Sallas on elamiseks ja töötamiseks vajalik inimtugi ja teenused olemas. Vahva, et maal on liikumist, energiat, suhtlust ja igakülgset üksteise toetamist.

Seltsimaja eestvedajate poolt võin öelda, et oleme väga õnnelikud, et meid on vaja ja et elu maal saab aasta-aastalt võimalikumaks ja rammusamaks.

Aitäh kõigile ja kohtumisteni uuel aastal!

Mart Lankots

Meie aasta Eipris

Lõppevat aastat iseloomustab kindlasti palju hingelist segadust ja üksindust, aga ka teiste heaoluga arvestamist, paratamatu pidev plaanide muutumine nii inimeste kui ka tervikuna külaseltsi plaanides, aga ka mitmed suured saavutused.

Aasta algul lõppes külamajas LEADERi programmist rahastatud projekti elluviimine. Külamajas renoveeriti wc-vannituba ning muudeti maja kasutajasõbralikumaks – ehitati katkise välistrepi asemele uus, terrass sai ammu vajatud trepi, mõlemad trepid said endale käsipuud, samuti paigaldati wc-vannituppa invakäetoed. Tehtud said ka mitmed muud tööd.

Kevadisse kohaliku omaalgatuse programmi esitatud projektiga täiendasime külamajas „masinaparki“. Soetasime uue nõudepesumasina, õhksoojuspumba, pesumasina ja riiulid.

Mardi- ja kadripäeva toitude õpituba Eipri külamajas – täidetud kana valmistamine. Foto Heili Tammus

MTÜ PAIKilt saime uue väljakutse vedada lähema paari aasta jooksul oma piirkonnas rahvakalendri tähtpäevade tähistamist projekti „Põhja-Eesti kohalik toit tuntuks“ raames. Võtsime selle hea meelega vastu, seda enam, et väljakutse on vägagi seotud meie varasemate kogemuste ja külas juurdunud traditsioonidega, mida hea meelega jagame ka teiste vallaelanikega. Esimene sündmus koos mardi- ja kadripäeva kommete tutvustamise ja temaatiliste toitude õpitoa korraldamisega on juba toimunud ning igati õnnestunud. Ka aasta algul tähistasime oma küla rahvaga vastlapäeva, ei puudunud hernesupp ega vastlakuklid, puuduliku lume tõttu piirdusime seekord küll tubase tegevuse, kondivurri meisterdamisega.

Vurri õpituba vastlapäeval. Foto Heili Tammus

Oleme tänulikud hea koostöö eest vallaga. Lisaks Eipri Külaseltsi projektide toetamisele said lõppeval aastal lahenduse meie kaks suurt valukohta – vald parandas küla kõige katkisema teejupi ning paigaldas koolibussi peatusesse ühe tänavavalgusti. Aitäh! Kuni pikas ridakülas Eipris ikkagi valdavalt pilkane pimedus valitseb, ega me oma külaelanike suurima mure lahendamisel siiski alla anna. Loodame ükskord valgustatuks saada, et ka meie inimesed saaks õhtuti värskes õhus liikuda ja teiste külaelanikega kohtuda. Oleme esitanud tänavavalgustuse idee ka valla 2021. a kaasavasse eelarvesse, nii et esialgu paneme lootuse sellele ja vallaelanike toetusele.

Kaunist jõuluaega ning palju hingekosutavat ja võimalusi ühisteks hetkedeks saabuval aastal!

Heili Tammus
Eipri külavanem

Triigi kälakoda. Foto Kertu Anslan

Triigi küla toimetamised

Aasta 2020 võtsid Triigi inimesed vastu jällegi võimsa tulevärgiga. Külaelanike ühisel jõupingutusel soetasime suurejoonelise tulevärgi, mis aasta esimestel minutitel taevasse sai lennutatud.

Vastlakuu 25. päeval pidasime maha toreda vastlatralli. Vastlaliug jäi sel päeval lumepuudusel tegemata, ent vastlatantsud said tantsitud. Kapell Sirili ja tantsuselts Tarapita eestvedamisel oli vahva ja meeleolukas vastlapäeva tantsutuba.

Järgnevad kuud enam nii rõõmsad ei olnud. Kõigile tegemistele vajutas oma pitseri kuri viirus, mis takistas ürituste korraldamist. Seetõttu ei olnud meil talguid ega jaanituld. Edasi lükkasime ka kohustuse korraldada järgmine kuue naaberküla mõõduvõtmine.

Heameelt valmistas valla kaasava eelarve võit. Tänu sellele ilutseb Triigi külaplatsil uus kõlakoda. Allak Group lammutas vana ja ehitas selle asemele uue. Ehitustegevus venis küll sügisesse, aga sai enne talve siiski valmis.

Rõõmustav teade tuli ka Lääne-Viru Omavalitsuste Liidult, kust saime positiivse vastuse KOP-i sügisvooru projektile külaruumi kööginõude soetamiseks.

Uue aasta kavatseme vastu võtta traditsiooniliselt uhke ilutulestikuga.

Soovin kõigile rahulikku pühadeaega, rõõmsat meelt ning toredaid ettevõtmisi uuel aastal.

Tarmo Rebane
Triigi külavanem

AASTA VALLAS

Nordkalki aastaring

Alustades vanast tõest, "mis meelel, see ka keelel," rõõmustab mind lõppeval aastal kõige rohkem see, et meie inimesed on püsinud terved, et COVID-19 mõju meie ärile on olnud väiksem kardetust. Kuigi see võitlus alles käib ja endiselt püsib raske aeg.

Suundudes äri juurde, siis on hästi läinud mitmed ettevõtmised ja mingil moel on majanduses toimuv avaldanud ka positiivset mõju meie tegemistele. Meie dolokivi ekspordi hea seis ja inimeste pingutused Kureveres Lääenranna vallas Pärnumaal, on teeninud suuremat tulu kui läinud aastal. Meie lubjakivikillustiku müük Vasalemmas Lääne-Harju vallas, on vaatamata väiksemale müügikogusele, teeninud kasumit niisama palju, kui möödunud aastal. Rakke tootmisüksuse toimetustes on palju positiivset, nii tehase kui ka müügi poolel. Lubjakivi peenfraktsiooni müük asfaldi turule on suurenenud enam kui kaks korda. Suutsime tänavu teha esimesed müügid meie pikka aega tooteportfellis püsinud põllulubjale Nordkalk pH+ ja loodame selle toote edasisele konkurentsivõimele ja sellest tulenevale müügiedule. Eksport meie Karinu karjäärist Läti ja Leedu suunal suurenes ja suutsime oma inimeste hea töö tulemusel suurendada selle toote tootmist. Aasta lõpus on taas suurenenud eksport Venemaale ja seda vaatamata meile ebasobivale valuutakursile.

Meie tegemistele mõjub nii hästi kui ka halvasti energia madal hinnatase. Kui maagaasi soodne hind aitab meil lubjatootmise kulusid mõistlikumal tasemel hoida, siis elektri madal hind mõjub positiivselt meie enda kuludele, aga samas ei võimalda meie ühel suurimal lubjakliendil Enefit Energiatootmisel müüa ja toota konkurentsivõimelist elektrienergiat. Seetõttu ei tarbi nad lupja ja meie teenistus kannatab. Analoogne olukord valitseb ka vedelkütuse hinnaga. Meie üksused ja meie alltöövõtjate kulud on tänu madalale kütusehinnale väiksemad, samas meie teise suurkliendi VKG tegevus on sellest häiritud ja meie lubjamüük niisamuti.

2020. aasta suurimaks väljakutseks ongi olnud lubjatootmise töös hoidmine ja selle mõju Rakke üksuse tulemusele. Kui varematel aastatel töötas lubjaahi 24 tundi ööpäevas ja seitse päeva nädalas, siis tänavu oleme pidanud tegema juba mitmeid seisakuid ja vaadates ettepoole, sama olukord jätkub. Seda juba eespool öeldud põhjustel, aga ka seetõttu, et nii meie, kui ka meie klientide toomised, on CO2 emissioonirikkad ettevõtmised, ja Euroopa Liit ei ole siiani suutnud kehtestada kolmandatest riikidest imporditavatele analoogsetele toodetele tollimakse. Negatiivse poole pealt tuleks märkida ka suurenenud nõudmisi ja enamat bürokraatiat meie raudtee infrastruktuuri töös hoidmiseks. Seda just uue raudteeseaduse mõttes. Oleme siiski tootmisettevõte, kellel raudteetarnetest tulenevalt on enda raudtee ja vedur, et laadida vaguneid. Me ei ole avalikku raudteed kasutav transporditeenuseid pakkuv ettevõte ja seetõttu peaksid nõudmised olema vastavuses.

Tõmmates joone alla väljakutsetele, ei saa mööda minna faktist, et endiselt on üliloluline tootmis- ja tarnimisvõimekuse säilitamine pandeemia tingimustes.

Vaadates veelkord tagasi lõppevale aastale, pakuvad head meelt meie algatatud ja lõpetatud projektid. Eriliselt oluline on lubjakivi peenfraktsiooni (meie kõnepruugis filler) tootmisliini II ehitusjärgu (FiRak II) lõpuleviimine. See investeering kogumaksumusega 1,7 miljonit eurot oli jaotaud kahele aastale. Selle tulemusena viisime vanast 1958. a ehitatud lubjaahjude hoonest lõplikult välja tootmise, suurendasime siloparki ja tänu pneumotranspordi ja laadimiste täiendustele vähendame tolmuheidet. Meie tegevuse efektiivsust peaks suurendama ka uus kaal ja kaaluprogramm valmistoodangule ning toorainele. Selle aasta algatustest on kindlasti üks olulisemaid kuulveskite soetamine, mis võimaldab järgmistel aastatel suurendada meie lubjakivi peenfraktsioonide jahvatusvõimsust, ja on eelduseks müügi kasvatamisele.

Tõeliselt uhke olen siiski meie inimeste üle. 2019 a lõpp oli kogu Nordkalki kontsernis tõeliselt keeruline. Tõhusamaks muutumisest tuleneva inimeste arvu vähendamise ja läbiviidud restruktureerimise tõttu pidid paljud meie juhtidest võtma suurema vastutuse. Pidid suutma oma meeskonnad efektiivsemalt tööle rakendada ja täitma meile 2020 a seatud ülesanded. Selle protsessi käigus toimus mitmes meie funktsioonis ka uue põlvkonna juhtide esile kerkimine. Vaatamata sellise protsessiga kaasnevatele ebameeldivutele ja algsele keerukusele, on meie juhtide uus põlvkond hästi neile pandud kohustustega ning oma meeskondade juhtimisega toime tulnud. Eakamad kolleegid, kellele just tootmine suuresti toetub, on nad omaks võtnud. Suur rõõm on näha enda kõrval tugevaid teotahtelisi ja arenguvõimelisi noori kolleege ning kogenumaid, kellel ikka sära silmis. Usun nendesse!

Aatalt 2021 ootan pandeemia mõju vähenemist meie elule. See lihtsustab meil ellu viia oma plaane: tavapärase äri jätkamist meie kõigis üksutes, lubjakivi peenfraktsioonide tootmise ja müügi osatähtsuse suurendamist meie tooteportfellis.

Soovin kõigile vallaelanikele tervist, mõnusat jõuluaega ja head järgmist aastat!

Andres Rammul
Nordkalk AS tegevdirektor

Esiplaanil lubjakivi peenfraktsiooni tootmisliini II ehitusetapp (FiRak II). Foto Tõnis Namm

Vao Agro ja Diner OÜ aasta

Vao Agro Veski farm 2020. aasta suvel. Foto Jaanus Piller

2020. aastale olid meie ootused realistlikud, lootsime stabiilset tulemust. Ei osanud me ju keegi ette näha sündmusi, mis toimuma hakkavad, ega ka seda, kuidas toimuv mõjutab just meid.

Tänavu on meie tulemust enim mõjutanud piima baashinna langus enam kui 10% võrra, mille tulemusel toodame piima jätkuvalt kahjumiga. Mõnevõrra on tagasilööke kompenseerinud põldudelt korjatud hea saak.

Olenemata ebastabiilsest olukorrast otsustasime edasi minna aasta alguses idanema hakanud ideega rajada meie tootmist toetavad päiksepargid. Tänaseks on investeering hakanud ennast tagasi teenima ning jääb üle vaid tõdeda, et otsus oli õigustatud.

Piimakarjakasvatus on meie peamine tegevusala, seega keskendumine peamiselt loomade heaolul. Hoolimata madalast piimahinnast ja tuginedes soodsale taimekasvatuse aastale, otsutasime investeeringutega loomakasvatusse jätkata. Paigaldasime ka oma teise lüpsilauta venitlaatorid, et leevendada kuumade suveilmade poolt lehmadele põhjustatud stressi. Samuti muutsime vasikakasvatuse kontseptsiooni ja ehitasime vasikatele varjualuse, mis parandab nii vasikate elu-, kui ka töötajate töötingimusi.

Märkimist väärib asjaolu, et meie ja kohalike elanike jaoks oluline lõik teedest sai sel suvel augu- ja tolmuvabaks. Meie tegime korda oma teed, vald tuli appi ja korrastas oma vastutusala. Oleme tänulikud Väike-Maarja vallavalitsusele otsuse eest panustada sel aastal vahendeid meie piirkonda. See annab meile ja omanikule positiivse signaali, et antud piirkonnas on põllumajandustegevus toetatud ning jätkusuutlik.

Oleme teadlikud, et loomakasvatusega kaasnevad ka ebameeldivad häiringud kohalikele elanikele. Kinnitame, et lähtume kõikides oma tegevustes heast põllumajandustavast ning kõik toimingud on seadusega kooskõlas. Vaatamata meie püüdlustele, tuleb aeg-ajalt siiski ette lõhna või ka muid häiringuid – julgustame probleemide korral meiega otse ühendust võtma.

Tänu tublile personalile oleme suutnud sama arvu töötajatega suurendada oluliselt nii karja kui toodangu mahtu. Kuigi viimastel aastatel on suurenenud välistööjõu osakaal, oleme tänulikud oma Eesti kolleegidele, kes on jätkuvalt meiega. Rõõm on tõdeda, et kuigi osade töötajate vahel võib esineda keelebarjääri, on omavaheline läbisaamine hea ja tulemustega võib rahul olla.

2019 aastal investeerisime Diner OÜ lauda laiendusse, et täita omaniku eesmärk jõuda tuhande lüpsilehmani. Sel aastal oleme panustanud karjakasvu ning aastal 2021 loodame eesmärgi täita. Aastale 2021 vaatame lootusega, et olukord tasakaalustub ja rahva tervis paraneb.

Järgneval aastal panustaks olemasolevate süsteemide keskonnasõbralikumaks muutmisele. Tänases ebastabiilses olukorras ja madala piima kokkuostuhinna valguses ei julge planeerida suuri investeeringuid. Vaatame, mida aeg toob ja tegutseme vastavalt võimalustele.

Mainimata ei saa jätta ka taimekasvatust, mille osakaal on ajas kasvanud. Kui algselt andis ta toidu meie loomade "lauale", siis nüüd kindlustab see meie seljataguse ka siis, kui loomakasvatusel on raskemad ajad. Segapõllumajandus loob sünergia taime- ja loomakasvatuse vahel ning aitab minimeerida riske.

Suur kummardus kõigile maaomanikele, kes on võimaldanud meil kasutada oma maid. Loodame ka edasisele sõbralikule koostööle.

Usume piimakarjakasvatuse tulevikku ja hindame selle olulisust Eesti majanduses. Soovime kõigile rahulikku meelt sel äreval ajal, arvestame ikka üksteisega ja püsime terved!

Vao Agro/Diner Oü
juhatus

AS Vireen pälvis „Kaunis Eesti Kodu" konkursil Presidendi tunnustuse. Foto erakogu

Aasta tiksub ajalooks

Aasta 2020 on peagi lõppemas ja saabumas on aasta üks ilusamaid aegu – jõuluaeg – aeg, mis paneb mõtlema meie jaoks kõige olulisematele tegudele. Meie kõigi elus on olnud edukaid kui ka mitte-edukaid aastaid, kuid vaadakem tagasi möödunule positiivselt ning leidke jõudu ja jaksu uutele tegudele selles muutunud maailmas.

Siinjuures tahan Teieni tuua Brasiilia kirjaniku Paulo Coelho mõtiskluse read: Ükskord jõululaupäeva õhtul läksid mees ja naine restorani. Istusid seal uhke söögilaua taga ja arutasid, kuidas on möödunud aastal läinud. Mees kurtis, et aasta ei läinud nii nagu tema arvates oleks pidanud minema. Naine aga vaatles samal ajal teraselt restoranis oleva jõulupuu lambikesi. Mees mõtles, et naine ei ole tema jutust huvitatud ja vahetas teemat: „No küll on ikka imelised lambikesed sellel kuusel!" ütles ta. „Jaa, see on nii," vastas naine. „Aga kui sa vaatad hoolikamalt, siis näed, et teiste lampide hulgas on üks lambike, mis on läbi põlenud. Mulle tundub, et selle asemel, et hinnata eelmist aastat tosina valgust andva õnnestumise põhjal, jääd sina kinni selle ühe lambikese külge, mis midagi ei valgusta."

Seega tahan meenutada seda head, mis on AS-is Vireen saanud teoks möödunud aastal. Õigem oleks alustada aastast 2016, kui sai laotud vundament selleks, et ellu viia unistused korralikult funktsioneerivast ettevõttest. Unistusel on suur jõud. Selleks, et oma unistusi ellu viia, peavad need esmalt olemas olema.

Millal Sina viimati unistasid? Osundan Paulo Coelho tsitaadile unistuse kohta „See, kes Oma Loo järgi elab, oskab kõike, mida vaja. Ainult üks asi muudab unistuse võimatuks: hirm ebaõnnestumise ees."

Mis siis aastal 2020 läks hästi? Kauni tööstusmaastikuga jäime silma „Eesti Kaunis Kodu" konkursil ning pälvisime Vabariigi Presidendi tunnustuse. Aasta oli ettevalmisuse tegemise aeg „ringmajanduse" lahenduse leidmiseks, et ressursse jätkusuutlikumalt kasutada. Sellega seoses sai alustatud liha-kondijahu baasil töötava aurukatlamaja projekteerimise ja ehitusega. Katlamaja valmib 2021. aasta aprillis. Need on reaalsed asjad, mis said teoks.

Nüüd tahaks rääkida veel mõtetest kuidas ära kasutada jääksoojust, mis kaasneb loomsete kõrvalsaaduste ümbertöötlemisega ja uue aurukatlamajaga. Selleks saab olla ettevõtmine, mis tarbib palju sooja. Meie laiuskraadil sobib selleks katmikala. Momendil töötame selle nimel, et see projekt realiseeruks ning hetkel teeme niinimetatud musta tööd, mille tulemused avalduvad alles kas järgmisel või veelgi hilisematel aastatel.

Tahan tänada AS Vireen kollektiivi poolt Väike-Maarja vallavalitsust ja kogukonda meeldiva koostöö ja mõistva suhtumise eest. Ma saan aru, et ettevõte ei ole kondiitritööstus, vaid loomsete kõrvalsaaduste ümbertöötlemise tehas. Oleme nüüdseks nende aastate jooksul andnud endast parima, et AS-i Vireen rahvakeeli raipetehaseks ei kutsutaks.

Selleks, et saata ära see keeruline 2020 aasta mõnusa tundega, on väga vähe vaja. On vaja lihtsalt võtta aega, anda endale võimalus unistada ja uskuda. Jõulud on muinasjutuaeg, kus päkapikud viivad korda suuri tegusid. Ma soovin Teile mõnusat jõuluaega, oskust näha ja kuulata, olla tark tarbija ja uskuda iseendasse. Tehke oma hingele pai!

Tarmo Terav
AS Vireen juhataja

Maasikakasvataja aasta oli raske

2020 oli raske aasta. Toimus kahe halva asja kokkulangemine: tööjõupuudus ja ilmastik. Sel põhjusel jäi ka meil palju saagist põllule. Hästi läks see, et tänu meie kõigi suurtele pingutustele, saime siiski hakkama. Soovime tänada kõiki neid tublisid inimesi, kes meile sel aastal abiks olid!

Meie talul on nüüd ka koduleht margusetalu.ee.

Positiivne on see, et viis aastat arendatud korjelavad töötasid laitmatult. Nende üle võime uhked olla, sest sellised on ainulaadsed Euroopas.

Vallaelanikele ütlen, et toetage ikka kohalikke ettevõtteid ja ostke nende toodangut!

Soovin rahulikku jõuluaega ja kaunist uut aastat!

Margus Beilmann
Kortexo OÜ Marguse talu

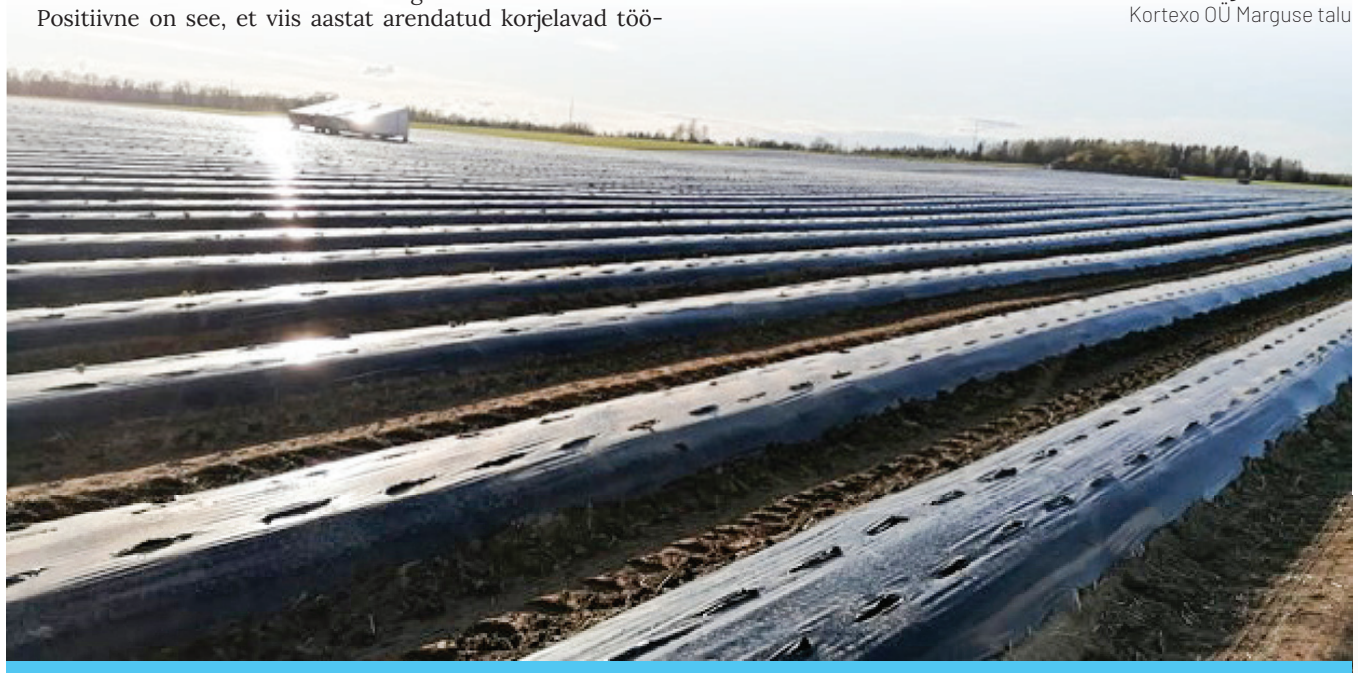

Kevadine maasikataimede istutamine. Foto erakogu

AASTA VALLAS

Aasta märksõnaks on tühi aku

Kaja Laar
perearst

Mõni päev pärast vallalehe mõtete avaldamise palve saamist istun oma üsna uue auto rooli... ja ei käivitu. Ei käivitu, sest aku on tühi...Irratsionaalne auto ja selle lisade kasutus!

2020 aasta märksõnadeks ongi tühi aku! Juba aasta alguses tabas meid COVID-19 viiruse tõttu eriolukord. Riigis, kust edasi oli pidevalt tühjaks räägitud/meilitud telefoni aku, nii et suvepuhkuseks ei paistnud ka endal enam siia-sinna sagimisega ning pidevas infotulvas ärevalt tüürides jaksu olevat. Samas andis ilmataat imeilusad suvised õhutemperatuurid ning päikese, hingetõmbeaja, mille foonil olin täiesti kindel, et nüüd saavad kõik D-vitamiini üledoosi, et täie hooga edasi tormata. Aga tuli see, mida kardeti, ehk koroonaviiruse teine laine. Taaskord ähvardab nakatanute rekordarv suruda ühiskonda maskidesse, kodudesse, isoleeritusse ja aina uuesti liigume lukustumise suunas.... Lohutuseks tasub märkida, et siiski hetkel on haiglaravil vähem koroonanakatunuid ja kiirema paranemise tendentsiga kui kevadel sama arvu nakatunute kohta oli!

Suurimaks õnnestumiseks pean lõppeval aastal ilmselt seda, et suur hulk inimesi suutsid ennast kevadel kokku võtta ja lähtuda neile valitsuse poolt antud juhistest – hoides seeläbi ennast ja teisi võrdlemisi hästi COVID-19 nakkuse eest. See on ikkagi näide sellest, et üheskoos saame võitu kõikidest taudidest ka üsnagi primitiivsete vahenditega. Õige käte pesu on nüüd kõigil uneski nähtud vist. Palun kandke ka nüüd maski avalikus ruumis viibides, püsige võimalusel veel kodus.

Kevadine tunnustamist väärt inimeste käitumine annab lootust ka hetkel aasta lõpule vastu minna. Ehk hakkab ka koroona aku uuel aastal tühjenema!?

Kui meenutada algatusi, õnnelikke lõppe ja väljakutseid, siis meenub paratamatult ikka see koroonapaanika ja eriolukorra ootamatu tulek ka perearstikeskusesse. Läksin ostsin kohe eriolukorra kehtestamise järgselt Väike-Maarja ehituspoest esmasedki kaitsevahendid: trimmerdamise visiiri ja kõrvaklapid. Milleks küll kõrvaklapid? Eks paanikas juhtub igasuguseid asju. Ehk et vaenalase vastu tuli sisuliselt minna hangu ja hargiga. Aga kokkuvõtvalt olen väga rahul nende kiirete ettevalmistuste ning käepäraste vahenditega, mis sai antud hetkel mobiliseerida. Siinkohal tahan tänada ja tunnustada selles tohutus infotulvas väga kiiresti ümber orienteerunud meeskonda – oma praksise õdesid ja kogu tervisekeskuse personali, kes tegid tööd enneolematul viisil suurepäraselt! Aitäh, teiega läheks luurele iga kell! Esimene ja kõige hirmutavam koroonalaine on nüüdseks, ütleks siiski, et edukalt läbitud. Ma väga loodan, et koroonaviirus muteerub ja muutub meie võitluses kaotajaks pooleks. Vast see kaob aastaga nagu kadus äkitselt tekkinud ning miljoneid elusid nõudnud Hispaania gripp sada aastat tagasi. Lihtsalt peame veel vastu!

Kui aega mõelda, mille üle uhke olen või mis sel aastal tehtud sai, siis kaldun koroonateemast kõrvale. Isiklikus plaanis tahaks uhkusega mainida kodus suvel sauna valmimist. See on meie perele nagu spaa või laadija. Seal kaovad kogu töönädala pinged kehast – justkui auraks ära. Seal saavad alguse lennukad ideed tulevikuks... Seega soovitan sauna soojalt!

Hästi hea meel on, et töö juures mitu aastat täit kasutust leidmata, seisis jõude PadEKG-aparaat, aga nüüd viimaks ometi võtsin ennast käsile ja liitusime pildipangaga. Alates sellest hetkest saame teha täies mahus e-konsultatsioone ka kardioloogidele. Viimane polnud enne meile kättesaadav, kuna kardioloogile e-konsultatsiooni tegemise eelduseks on pildipanka laetud EKG. Nüüd saame EKG pildipanka laadida ja kardioloog võib vajadusel igas Eesti otsas seda näha ning oma arvamuse ja ravisoovitused anda. Hiljuti sain kätte ka kauaoodatud video-otoskoobi, tänu millele saan näiteks lapsevanemale kuvada pildi, ka lausa video lapse kõrvapõletikust või selle paranemisest. Enam ei koba pimeduses piltlikult öeldes.

Seega valmistavad rõõmu pisikesed kordaminekud ja igapäevased võidud, suurele areenile pole kunagi ihaldanud.

Kui mõelda järgmisele aastanumbrile ja ootustele, siis alustaks Heldur Karmo laulsõnadega:

„Mis ootab meid? Kas on me elu rõõmus ja hea?" Mina siis vastan neil „Ei me ette tea, mis elu meil tuua võib, kuid ometi see, mis peab tuleb kindlalt kõik!"

Ehk et me ei tea, mis on kaasas 2021 aastal. Selge on see, et tal pole palju vaja kaasas tassida, et üle trumbata 2020 aasta. Ainuüksi sellega oleks 2021 võidukas, kui täpselt aasta pärast iseloomustame lõppevat aastat märksõnadega stabiilne ja rahulik. Aastale 2021 erilisi ootusi hetkel ei ole. Elame päeva korraga ja ehk jõuluvana paneb meie soove tähele.

Vallaelanikele soovin, et ärme torma asjata, ärme kuluta mõtteta. Jõulukink ei ole see, mis tapab rahakotti, vaid see, mis tabab hinge!

Püüame nii, et mitte keegi ei oleks pühade ajal üksi! Püüame nii, et mitte ükski laps ei jääks jõulukingita! Et nii juhtuks, siis selleks kuulame üksteist, kuulame last, et südamesoovid ja akud kõikidel täituda saaks!

Simuna kooli direktori õõvastavad unistused

Täna, kui oma novembrimõtteid hakkan kirja panema, on imeliselt helge ilm. Akna taga lendlevad lumeräitsakad on katnud juba maa ja puud-põõsad valge kirmega. Pilve tagant piilub päike. Hinge poeb mõnus talveootus. Möödunud sügisilmade üle oleks patt viriseda, sest hoolimata varakult saabuvale pimedusele, on hommikupoolikuti ikka päris mõnusalt päikesevalgust olnud.

Novembrikuu möödus üsna sündmustevaeselt. Kuna kole koroona võib oma uut ohvrit oodata kus iganes, ongi mõistlik asja rahulikult võtta ja pühenduda rohkem õppetööle ja trimestri lõpule kui mööda ilma rähklemisele.

2. novembril oli avatud 9. klassi kohvik.

3. novembril käisid 4. ja 5. klassi õpilased värkstoas. Seekord toimetati toidulaboris.

12. novembril kontrollis noorsoopolitsei helkurite olemasolu õpilastel. Selgus üllatav tõsiasi: 25 meie kooli õpilast tulid sel päeval kooli uue jopega ja helkur jäi vana jope külge!

13. novembril avas oma uksed 7. klassi kohvik.

Tänu õpilaste korraldatud kohvikupäevadele on koolitöötajal, kellest kevadises valla infolehes pilt oli, taas liha luudele kasvanud.

25. novembril osales meie kooli esindus veebipõhisel võistlusel „Katsekakk“.

26. novembril algas koolimaja kaunistamine jõuluajaks.

Kokakunstiringi õpilastele on selgeks saanud, et söömine on ainus töö, mis toidab. Kuid enne kui sööma asuda, on vaja toit valmis teha. On küpsetatud ja keedetud nii soolaseid kui magusaid hõrgutisi, lihtsamatest keerulisemateni. Kätt on proovitud pelmeenidega, šokolaadibabkaga, profitroolidega, pontšikutega ja põnevate salatitega. Mis saab veel mõnusam olla kui pimedal ja rõskel novembriõhtul kaunilt kaetud laua taga ja hea seltskonnaga maitsvat toitu süüa.

Mina jälgisin koolipere tegemisi distantsilt ja unistasin. Unistasin suurelt – ikka väga suurelt ja jagan oma unistusi meeleldi lugejaga.

Esimene unistus: Simuna vana koolimaja on täielikult renoveeritud ja seal asub internaadiga põhikool.

Õpetus- ja kasvatusmeetodid on vanaaegsed ja ranged. Õpilased austavad õpetajaid ja ei nõua igal võimalikul juhul oma õiguseid vaid kõigepealt täidavad oma kohustust. Internaat on selle tarvis, et koolis õpivad lapsed üle kogu Eestimaa. Ja meil õpivad nad sellepärast, et Eestimaal teist sarnast kooli ei ole. Kuid on väike hulk (nii umbes 100 –150 peret), kes soovivad oma lastele niisugust käskude ja keeldudega piiritletud haridust anda. Loomulikult on see üsna kallis, sest vanemad peavad tasuma kopsakat õppemaksu ja lisaks maksma kinni ka laste transpordi esmaspäeval kooli ja reedel koju.

Lapsed kannavad koolivormi. Arvuti on loomulikult üks õppevahend, aga mitte ületähtsustatud ja palju teadmisi ammutatakse just headest raamatutest ja meie maja ümbritsevast loodusest.

Suurt rõhku meie koolis pannakse kehalisele kasvatusele, heale rühile ja võimlemisele. Olulist rolli mängib kombeõpetus.

Õpilastel on võimalus valida endale sobivaid kursuseid vastavalt oma huvialadele ja andekusele.

Einet pakutakse lastele neljal korral. Toit on maitsev ja tervislik. Lauad on kaetud linadega ja söökla meenutab pigem restorani.

Poest maiustuste ja näkside ostmine pole lubatud. Peale õppetunde on vaba aeg, kus lapsed saavad oma tubades puhata või ilusa ilma korral õues viibida. Siis tehakse koduseid ülesandeid ja tegeletakse huvialadega.

Igapäevaselt viibib koolis meditsiinitöötaja.

Kokakunstiringi lapsed tööhoos. Foto 2x Tiina Larionov

Klassiruumides ja oma tubades peavad lapsed ise korda hoidma.

Pahandustesse sattujaid ja kooli kodukorra rikkujaid ootavad ranged ja reaalsed karistused – alates nurgas seismisest kuni ühiskondlikult kasuliku tööni välja. Koolikohustusest kõrvalehoidjate vanemaid ootab rahatrahv, ja kui see ei aita, heidetakse laps lihtsalt koolist välja ning ta peab oma haridusteed jätkama elukohajärgses koolis.

Õpetajate puudust ei ole, sest õpetajatele on võimalik maksta väga korralikku palka.

Teine unistus: Simuna vana koolimaja on korralikult renoveeritud ja selles paikneb hooldekodu. Algus on kindlasti keeruline, kuid ajapikku harjuvad nii lapsed kui vanainimesed üksteisega ja kasu on mõlemapoolne. Lapsed saavad hooldusalustele esinemas käia õpitud luuletuste, laulude ja näidenditega ning vanurite päevad pole nii üksluised. Kuna tänapäeval elavad eri põlvkonnad kõik enamasti omaette, oleks lasteaia, kooli ja vanadekodu ühendamine peaaegu nagu üks lisaõppeaine. Kusjuures väga vajalik õppeaine. Lapsed õpiksid vanu ja haigeid tundma ja mõistma ning vanad saaksid aru, et noorus ei olegi hukas.

Vanemate klasside õpilastel oleks võimalus käia hooldajate ja köögitöötajate töövarjuks ja miks mitte ka suvisel ajal töötada hooldekodus.

Õpetajate jaoks oleks üks suur pluss see, et kui vanadusest enam tundi ei jaksa minna, siis saaks kohe üle koridori hooldekodusse… selle eeltingimus on muidugi, et kusagilt on tulnud noorem inimene selle vana õpetaja asemele. No miks nad ei peaks tulema, sest maakoolide õpetajatele pakutakse tasuta kasutamiseks remonditud elamispinda (linnades seda ei tehta) ja iga viie aasta tagant ühte puhkuseaastat, kus õpetaja saab elatisraha, mis võimaldab tal puhata ja end erialaselt täiendada.

Kolmandaks: Simuna vana koolimaja on ära lammutatud ja selle kauni maja mälestuseks on istutatud mõned puud. Ja kõik Simuna kooli vilistlased tulevad hoolimata koroonapiirangutest ikkagi kokku ja pilluvad mind kõiksugu kätte juhtuva materjaliga ….

Neljandaks: Ma lähen poodi, ostan lotopileti ja võidan Jackpoti. Siis on raha nii, et andke ainult neid vanu koolimaju…

See viimane unistus ei täitu päris kindlasti, sest ma ju ei osta lotot. Või kui vahest harva, siis ei võida ma isegi uut piletit mitte. Nii, et unistada võib suurelt ja väga suurelt. Isegi siis, kui need unistused ei täitu. Või mine sa tea! Unistamise eest paluks mind mitte risti lüüa.

Rahulikku ja jõuluimesid täis aastalõppu!

Kaja Põldmaa
Simuna kooli direktor

Mattias Preisfreundi teos „Kingin roosi punase“ pakub luulevärskust

Väike-Maarja gümnaasiumi abituriendi Mattias Preisfreundi sulest ilmus luulekogu „Kingin roosi punase“.

Mattias ise ütleb, et raamatust võib leida pea kõigi teemadega seonduvat luulet. Poeesia on inspireeritud inimestest tema ümber ja emotsioonidest, mis valdavad teda just siis, kui ta on näiliselt üksinda. „Enamasti on kirjutatud küll armastuse õnnest ja valust, aga terane lugeja loeb sealt ka palju muud välja. Esmasel lugemisel võib varju jääda lugu, mis peitub raamatu taustal, seal paistab nö lisalugu, mis jõuab kohale alles pärast teist või kolmandat läbilugemist,“ ütleb Mattias raamatu tutvustuseks.

Luulekogu valmis Mattias Preisfreundil 11. klassi uurimistööna. Suur töö luulekogu või raamatu väljaandmisega pole just õpilaste tavapärane valik kohustusliku uurimistöö teostamiseks. Mattias põhjendab oma tööd väljumisega mugavustsoonist, avaldades: „Lisaks oli see minu suur unistus, mis tekkis kohe pärast esimese luuletuse valmimist.“

Mattias on tänulik raamatuga seotud toe eest oma perekonnale, töö juhendajale Riina Põldmaale ja nõuannetega abistanud Marju Metsmanile.

Luulekogu on võimalik soetada autori enda käest, võttes Mattias Preisfreundiga ühendust Facebookis või meili teel: mpreisfreund@gmail.com. Ühe raamatu hind on kümme eurot ja kogu tulu läheb Rakvere Karmeli koguduse uue maja ehituse toetuseks.

Heili Tammus
Väike-Maarja gümnaasium

Sügis keset kevadet
Mattias Preisfreund

Sajab vihma
ja tuul keerutab südameid.
Pilved tõusnud kõrgemale puude latvadest,
kus vahtrad on punased kui süda.
Miski pole kindel selles ilmas.
Sellise ilmaga maailmas.
Sa pole kindel endas.
Nõnda sa silmist lendasid,
sa ei tunne mind
ja ma ei tunne sind,
kuid üks on kindel:
täna me ei kohtu.
Homme äkki veab
ja saame sellest üle,
et kell on juba ammu kaksteist läbi,
et kõrvitsast ei saanud tõld,
ja miski ei muutu peale oleviku.
Kuid seegi muutub keskpäraselt lamedaks
ja ei paista rohkem välja minevikust
kui klassipildil õpetaja.

Mattias Preisfreund raamatuga. Foto erakogu

Noortel on ideid, aga ka oskuseid ja julgust neid ellu viia

Väike-Maarja gümnaasiumisse tuli tänavu kaks võitu ideekonkursilt „Mina suudan“ ja võit projektivõistluselt „Hakkame liikuma!“. Väike-Maarja noored esitasid tänavusele riiklikule konkursile silmapaistvad ideed, kuidas aidata kaasa kogukonna arengule. Nad tunnevad, et suudavad. Ja suudavadki, sest mõlemad ideed on oma rakendused leidnud.

ELIISE IDEE PANEB ÕPILASED LIIKUMA

Väike-Maarja gümnaasiumi õpilasesinduse presidendil, 7. klassi õpilasel Eliise Joonasel ideedest ja pealehakkamisest puudust ei ole. Sel sügisel vormistas ta idee „Siseterviserada kooli“ ning esitas rahvastikuministri ideekonkursile. Sellega tuli ta üheks kolmest võitjast 6.-9. klassi vanuserühmas.

„Õpilasesinduse esindajana esitasin idee, et osaleme konkursil “Hakkame liikuma”, kus oli võimalik võita enda koolile siseterviserada,“ andis Eliise mõista, et tema kirjapandud mõtete taga oli õpilasesinduse jõud. Nimelt tunnetasid nad tema sõnul koos teiste noortega, et õpilased võiksid oma liikumisharjumuste peale rohkem mõelda, ja oleks hea, kui koolipäeva jooksul oleks selleks ka võimalusi lisaks juba toimivatele liikumisvahetundidele.

Kahel aastal ideekonkursi võitjaks tulnud Eliise on kindel, et osaleb sellistel võistlustel ka tulevikus.

EGE-LY IDEE ARENDAB ÕPILASI

Abiturient Ege-Ly Petermann, samuti õpilasesinduse aktivist, pani kirja idee „Õppetoetajad kooli!“ ning oli sellega üks kolmest 10.-12. klassi vanuserühma võitjast.

Oma projekti sisuks sai Ege-Ly inspiratsiooni kevadisest distantsõppe ajast. „Mäletan, kui kaua võttis uue süsteemiga kohanemine aega ning et kontaktõppega võrreldes oli materjali omandamine palju keerulisem,“ rääkis Ege-Ly. Seega tärkas tal mõte, et vanem õpilane võiks aidata enda eakaaslast või nooremat õpilast õpingutes, teda suunates ja omapoolseid selgitusi pakkudes. Õpilased saaks Ege-Ly idee järgi omavahel kokku viia näiteks klassijuhataja. „Põhimõtteliselt oleks selline õppe toetamine kasulik mõlemale osapoolele – üks saab teemad selgemaks ning teine panna end proovile õpetamise ja eneseväljenduse arendamise osas, “ mõtiskles Ege-Ly ja on ise oma ideed ühe õpilase peal ka praktiseerinud. „Ütlen ausalt, hullult põnev väljakutse on!“ oli ta elevil.

Ege-Ly ütles, et hoolib oma kogukonnast ja seega kavatseb ta kindlasti ka edaspidi aktiivne olla.

EELMISE AASTA VÕIDUIDEE TOIMIB

Eelmisel aastal oli Eliise Joonase ja tema klassikaaslaste ideeks olla teistele vallaelanikele eeskujuks ning korjata üles pisiprügi. Ka siis tuli rahvastikuministri ideekonkursilt võit. Ja sel aastal on tollased mõtted Väike-Maarjas rakendunud. Õpilasesindus võttis selle õppeaasta üheks eesmärgiks kodukoha heakorra ning kord kuus käiaksegi ühiselt kodupaika korrastamas – korjatakse näiteks mahavisatud suitsukonisid ja pisipakendeid, mõlemaid on paraku hulgaliselt. Selle käigus on noored saanud kinnitust, et koos jõuab väikese ajakuluga palju tehtud. Seda, et targem ja lihtsam on prügi kohe prügikasti visata, teavad nemad niigi.

Vasakult huvijuht Helina Lükk, rahvastikuminister Riina Solman, Eliise Joonas. Foto Kultuuriministeerium

Õpilasesindus Väike-Maarjat koristamas: teises reas vasakult teine Ege-Ly Petermann, esimeses reas keskel Eliise Joonas. Foto Helina Lükk

JA SISETERVISERADA TULEBKI

Sihtasutuse Eesti Terviserajad üle-eestilisel liikumisteemaliste loovtööde konkursil „Hakkame liikuma“ valiti välja 50 kooli ja lasteaeda, kes soovitud vahendid saavad. Lääne-Virumaal saatis edu kolme haridusasutust, üks neist oli Väike-Maarja gümnaasium. Konkursil oli võimalik saada erinevatele vanuseastmetele mõeldud mängulised rajad, mida saab paigaldada koolimaja koridoride ning trepikodade seintele ja põrandatele. Selleks vajalikud materjalid, näiteks kleepsud radade tegemiseks, peaksid ka meie kooli jõudma juba käesolevas detsembris.

Eliise rääkis, et konkursile tuli esitada mingi loovtöö. Meie õpilasesindusel tekkis idee esitada võistlusele räpilugu, mis kutsuks noori liikuma. Loo sõnad kirjutasid Ege-Ly Petermann, Andriana Ingeroinen ja Eliis Mätas, räppisid gümnasistid Kardo Eino Klement ja Markus Remiküll. Projektile valmis koolis lausa kaks videot, õpilasesindusel vahva muusikavideo räpploole ja 5.b klassil lühifilm, mis nende poolt sama soovi kinnitas. Meie kooli sooviavaldused paistsid silma.

EDU JAOKS ON VAJALIK KA HEA SUUNAMINE

Eliise ja Ege-Ly juhendajaks konkurssidel on olnud kooli huvijuht Helina Lükk, keda ka rahvastikuminister Riina Solman võistluste silmapaistvaimatest rääkides eraldi esile tõstis, öeldes: „Heaks näiteks on Väike-Maarja gümnaasiumi õpetaja Helina Lükk, kelle õpilased on ideekonkursil võidukad juba teist aastat järjest.“

Novembri viimasel nädalal olid edukad Eliise, Ege-Ly ja Helina palutud rahvastikuministri vastuvõtule. Koroona-ajastule kohaselt kanti maske ja hoiti distantsi, kuid südantsoojendavaks peavad meie ettevõtlikud inimesed märkamist ja tunnustamist igaljuhul.

Heili Tammus
Väike-Maarja gümnaasium

Et igapäevaelus ohutult käituda

Oktoobri viimasel nädalal keskenduti Väike-Maarja gümnaasiumis turvalisuse teemadele – näiteks liiklusohutusele, mõnuainete kahjulikkusele, internetiohutusele, üldisele seaduskuulekusele. Tegelikult on tervis ja ohutus kogu käesolevat õppeaastat läbivateks märksõnadeks, nendega arvestatakse kõigi tegevuste, ürituste ja teemapäevade korraldamisel.

Iga-aastaste ohutusnädalate eestvedaja, kooli tugiteenuste osakonna juhataja Merle Kiigemaa on alati püüdnud pakkuda õpilastele turvalise käitumise teadvustamiseks erinevaid tegevusi ja kaasanud oma ala spetsialiste. Tänavu kohtusid ohutusnädala jooksul õpilastega veebikonstaabel Ville Ränik, noorsoopolitseinikud Aleksei Osokin, Gea Lepiksoo ja Anni Kruuse, maanteeameti koostööpartner Andre Hallaste.

Merle Kiigemaa tõi välja ühe jätkuva murena, et kooli hommikuste helkurikontrollide käigus on olnud näha, et neid, kes pole end nähtavaks teinud, on siiski kahjuks veel päris palju, kuigi paistab paranemismärke. Helkuri olemasolu kontrollitakse pisteliselt kuni pimeda aja lõpuni.

Veebikonstaabel Ville Ränik (pildil. Foto: erakogu) kohtus Väike-Maarjas nii Väike-Maarja gümnaasiumi õpilastega kui ka lastega kohalikus noortekeskuses. Tema kinnitusel on veebikonstaabel Eestis kergesti kättesaadav politseiametnik, kelle poole on kõigil oma muredega võimalik pöörduda. Kontaktid on leitavad politsei kodulehel: https://www.politsei.ee/et/veebikonstaablid.

Ville Ränik jagas intervjuus ka lehelugejate jaoks kohtumistel käsitletud teemasid.

Mis on veebikonstaabli töö eesmärk?

Politsei tahab, et meie inimestel oleks liikluses ohutu ning inimesed jõuaksid punktist A punkti B turvaliselt. Sama tahame me ka internetis ning pisut ülekantud tähenduses on sealgi ju liiklus – silmale märkamatu võrguliiklus. Veebis veedame tegelikult tihti päevast kordades rohkem aega kui tänaval ning seetõttu on teadmised ohutust internetist meile kõigile olulised.

Kuidas suhtuda tänapäeva iseloomustavasse virtuaalmaailma populaarsusesse?

Väga oluline on käituda pärismaailmas ja virtuaalmaailmas samamoodi ning alati oma tegevuste juures mõelda viisakusele, väärikusele ja lugupeetavusele. Meeles tasub pidada põhimõtet „Ära tee teistele seda, mida Sa ei taha, et Sulle tehtaks.“ Kui inimene hakkab virtuaalmaailmas oma käitumise ja tegevusega erinema sellest inimesest, kes ta päriselt on, siis see võib talle endale pikemas plaanis tekitada psüühilisi probleeme - isiksuse lõhestumise näol. Paraku käituvad sotsiaalmeedias paljud kasutajad just selliselt, nagu nad päriselus tegelikult käituda ei julgeks. Vahetu suhtluse puudumine ning turvaline distants tekitavad julgust. Sotsiaalmeedia liigne kasutus ja distantseerumine päriselust võivad põhjustada mitmeid sotsiaalseid probleeme. Igaüks meist on üks väike osa üleüldisest ühiskondlikust turvatundest ning kui kõik mõtestavad oma tegevust, siis sellest võidame kõik. Pikemas perspektiivis on see eriti oluline, kuna tegelikult ei ole veel päris selge, kuidas sotsiaalmeedia tormiline areng meie ühiskonna kvaliteeti mõjutab. Sotsiaalmeedia pakub palju võimalusi ja meelelahutust, kuid paraku on seal ka väga palju väärkasutust.

Kui inimene hakkab virtuaalmaailmas oma käitumise ja tegevusega erinema sellest inimesest, kes ta päriselt on, siis see võib talle endale pikemas plaanis tekitada psüühilisi probleeme - isiksuse lõhestumise näol.

Veebikonstaabel Ville Ränik

Mis on kõige tähtsam, mida enda sotsiaalmeediasse tehtavate postituste puhul silmas pidada?

Peamiselt seda, et tegemist oleks ikkagi võimalikult kvaliteetse sisuga, vastupidisel juhul muutub sotsiaalmeedia lihtsalt veel rohkem prügikastiks, kui see praegu on. Oluline on, et sotsiaalmeediat kasutav inimene mõtleks väärika eneseväljenduse olulisusele ning oma tegevusega tagaks, et ühiselt kasutatav veebiruum oleks sama meeldiv koht ka peale tema sisuloomet.

Mida on oluline jälgida küberhügieeni puhul?

Küberhügieen on midagi sellist, mida iga kasutaja saab oma turvalisuse tagamiseks ise ära teha: regulaarne ja õigeaegne paroolide vahetamine, paroolide ristkasutuse vältimine, võimalusel kaheastmelise autentimise kasutamine, paroolide ja muude sisselogimisandmete arvutile/telefonile mitte meelde jätta laskmine ja peale sisselogimist alati välja logimine. Tegemist ei pruugi alati olla mugava igapäevase tegevusega, kuid tuleb mõista, et igapäevane väike ajakulu turvalisusele (näiteks iga kord parooli sisestades) on palju väiksem kui mõistlike soovituste tegemata jätmisel saabuda võiv kahju.

Kelle poole pöörduda, kui arvuti on nakatunud või sinu sotsiaalmeedias levivad viirused, kuid endal jääb oskusi väheks?

Kui arvuti on juba nakatunud viiruse või pahavaraga, siis on küll viimane aeg mõelda viirusetõrjeprogrammi soetamisele. Mõnel juhul tuleb lasta nakatunud seade teenusena tehniku juures puhtaks teha ning alles siis on turvaline seadet edasi kasutada. Viirusetõrje omamine ja uuendamine (samuti on oluline operatsioonisüsteemi regulaarselt uuendada) on vajalik. Sotsiaalmeedias paraku levib pahavara. Mõistlik on meelde jätta, et võõraste poolt saadetud linke ja manuseid ei tohiks avada. Kahtlaseid kirju on võimalik saata kontrollimiseks edasi Riigi Infosüsteemi Ametile aadressil cert@cert.ee. Kirjaga kaasas olnud kahtlast faili on aga võimalik kontrollida veebilehel cuckoo.cert.ee

Mis on põhilised probleemid, millega praegusel ajal veebikonstaablite poole pöördutakse? Kas pöördujateks on pigem alaealised või täiskasvanud?

Veebikonstaabliga võtavad enamasti ühendust täiskasvanud, kuid oma muredega pöörduvad ka noored. Pöördumistega seotud teemad on ühest seinast teise seina: sotsiaalmeedias silma jäänud probleemsed nähtused, kiusamine, solvamine, laimamine, varavastaste süütegudega seonduvad küsimused, sotsiaalmeedias avaldatud piltide ja videotega seonduvad probleemid (enesealastus, vägivald), liiklusalased probleemid, seaduseid puudutavad küsimused. Lisaks tuntakse tihti huvi ka näiteks võlaõigusega, üürniku ja üürileandja omavaheliste vaidlustega, perekonnaõigusega ja muuga seotud teemade vastu.

Heili Tammus
Väike-Maarja gümnaasium

Tantsurühma Kuremarjad tantsijad oma 30. juubelil. Foto Kristel Kitsing

Kuremarja liikmed koos juhendajaga ajalooliste piltidega tutvumas. Foto Kristel Kitsing

Seeniortantsupäev Rakvere vallimäel, 28. mail 2011. Foto Reet Aru

Tantsurühm Kuremarjad tähistas 30. sünnipäva

Novembrikuu keskpaigas täitus Väike-Maarja seltsimaja tantsujälgedega — tantsurühm Kuremrjad tähistas oma 30. sünnipäeva.

Selle aja jooksul on jäetud suuremaid ja väiksemaid jälgi. Jälgi kodus ja kaugemal. Mõned jäljed on selgemad, mõned kustuma hakkavad, mõned hoopis kustunud.

Tantsimine on iga tantsija hinge omad jäljed jätnud

Luule Kütt, kes algul väidab, et ei oska aastaid kokku lugedagi, palju on tantsinud, selgitab, et see, et üks kord nädalas kodust välja tulla, on tema jaoks nauding. Kokku on tegelikult särasilmne naine tantsinud aastast 1968. „Tantsinud olen Tarvanpääs, siis seltsimaja või kultuurimaja segarühmas, Lukmani Aino Maarjakellukeses ja 2010. aastast siis väikese pausiga selles rühmas," meenutas ta.

Anne Soom mõtles, et kui ta pärast lasteaias töötamist koduseks jäi, et peab veel üks tore asi olema. „Mul olid tantsijad ees – Mall ja Luule, kellega on koos tööl oldud – ja tulin heameelega," meenutas Soom. „Kui sa tuled kodust välja, siis tead, et teistel on kah sinust rõõmus meel ja sinul teistest veel rohkem," põhjendas seitse aastat tantsinud naine. Kuigi iganädalaselt käivad erinevate tantude harjutamised, siis Soomile meeldib ikka esineda ka. „Nii tore on ju käia igalpool tanturühmadel külas – oleme käinud Kundas, Lehtses, Roelas ja Tapal. Ja see Kohtla-Järve pidu oli selline meeliülendav," elustas ta oma mälestusi.

Milvi Selberg, kes on olnud eluaeg liikuv inimene, oli kohalikus lasteaias Anne kolleeg, seal töötas ta aastaid liikumisõpetajana. 2016. aastal jäi ta pensionile ja Ilme Seina kutel tuli tantsima rõõmuga. „Mulle niivõrd meeldib ilus muusika, liikumine ja seltskond," sedastas ta. „Kui ma siia Maarjasse tulin 1970, siis ma hakkasin tantsima naisrühmas, aga ma läksin nii ruttu siin mehele ja ootasin juba last ja siis jäi rahvatants ära, pärast hakkasin laulmas käima," meenutas ta naerulsui. „Nii et laul, tants ja muusika ning sport on mulle alati olnud hästi südamelähedased asjad," märkis naine. „Olen harrastanud ka loodusliikumist väga ja käinud jalgsimatkadel. Tants aga annab midagi hingele – ma tunnen naudingut lihtsalt liikumisest," rääkis Milvi tantsuvõlust. „Olen elus suusatanud ja olnud koolipõlves ka sporditüdruk, siis see on selline kosutav asi minu jaoks."

Mare Soovikut kutsusid tantsima kaks klassiõde, kes enam selles rühmas kaasa ei löö. „Nemad kutsusid mind tantsima. Mina mõtlesin, et tulen rahvatantsurühma, kus tantsitakse rahvatantse," soris ta mälus ja meenutas, kuidas ta tuli Härmalõnga peole nende tantsu vaatama. „Üks klassiõde ütles, et me ei tantsi üldse rahvariietes. Tulin tantsima ja sain teada, et ka rahvatantse ei tantsita, hoopis seeniortantse," meenutas oma pettumust Soovik. „Aga ma ei ütle, et ma pettunud olen rühmas või tantsimises, pidudes või treeningutes – ei," kinnitas ta. Vahepeal Väike-Maarjas tantsuõpetaja puudumise tõttu Rakveresse tantsulusti otsima läinud endine raamatupidaja lööb nüüd hoopis kolmel korral nädalas tantsu – kahel korral Rakveres ja ühel Väike-Maarjas. „Mulle meeldib muusika ja tantsimine, liigutamine," rääkis vahel ka kepikõndi harrastav ning tervislikust eluviisist lugu pidav naine. „Ma ei käi siin seltkonna pärat vaid justnimelt tantsimise pärast – enda liigutamise pärast," tunnitas üksteist aastat tantsinud Soovik ja tundis headmeelt, et nüüd ka Eesti rahvatantse ja teiste rahvaste tantse tantsitakse.

Signe Jürna, kes Ilme Seina kutsel trupiga liitus, on tantsinud veidi alla kahekümne aasta. Pärast pisikest pausi on ta aga praeguse juhendaja Ene Saaberi kutsel pea aasta taas jalga keerutanud. „Tantsin, sest tore seltskond on ja liigutada saab end – mõnusa tunde saab," rääkis Jürna. „Vahel lausa mõni viis kummitab peas, selline hea olemine on," lubas naine tantsuga jätkata ka edaspidi.

Maret Haiba märkis, et teda kutus kah Ilme Sein 2016. aastal tantsima. „Rahvatantsu sattusin siis esimest aastat. Mina tegelen seltskonnatantsuga ja noorest peast olin hoopis sporditüdruk – korvpall, orienteerumine, kergejõustik ja kõik alad, mis mul olid," loetles Haiba alasid, mis on nüüd tantsimise vastu ümber vahetanud. „Siis ma olin noor ja energiline ja tahtsin teha seda kõike. Õpetaja nägi ka minus potensiaali ja igale poole mind suunati," selgitas Haiba. „Tänapäeval ei ole enam niimoodi. Kui laps teeb ühte ala, siis ta teebki seda ala," tõdes naine. Tema jagab ennast aga Väike-Maarja, Rakke ja Rakvere Vertiigo vahel. „Kui aega üle jääb, siis maalin – ja nii ongi. Suur aed ka lisaks," loetles ta toimetusi.

Kui viskan õhku küsmuse, et mis on siis see, mis naisi ikka tantsuga seob. On nad ju erineva eluala inimesed, tegelenud ja harrastavad mitmeid spordialasid. „Muusika," on see üks sõna, mis laua erinevatet nurkadest mu kõrvu kajab.

Ene Saaber, kelleta Lääne-Virumaal seeniortantsu ette ei kujuta, selgitab, miks seeniortants on väga soositud Euroopas, kus tegutsemas neljateistkümnes riigis seeniortantsuühingud. „Üks asi on liikumine," sõnas ta resoluutselt, lisades, et näiteks kepikõnnist on seeniortants parem. „See on ajutöö – see annab sulle koordinatsiooni, tasakaalu," rääkis tantsimisest üdini läbi imbunud Ene Saaber. „Seeniortants on spetsialistide, meditsiinitöötajate poolt koos pandud paika, et see sobib eakamatele inimestele," rõhutas Saaber ja tõi näite, et kui me lastes tahame arendada koordinatsiooni ja liikumist, siis vanemas eas tuleb seda hoida, et see ei kaoks ära. „Ma tulen tänavale ja kohe koperdan ja komistan. Mul on tasakaal, ma oskan hoida enda keha õigesti – vot see on see, mis tegelikult teaduslikult on tõestatud," märkis ta. Seeniortantsu edendamise eest maakonna kultuurkapitali järjepidvuse preemiaga tunnustatud naine märkis, et head emotsioonid tulevad ka sellest, kui inimene istub üksi kodus ja ta tuleb välja ning vaatab rühmas oma paarilisele silma. „Õpetaja nii tüütu, et koguaeg ütleb, et vaata otsa, vaata silma," naerab Väike-Maarjas naisi juhendav Saaber enda üle, sest teab, et ajuteadlaste poolt on ära tõestatud, et teise inimesega silmkontakti loomisest tekivad ajus positiivsed ained, mis annavad heaolutunde. „Sama, kui inimene istub kodus üksi ja tal ei ole ka kedagi, kes teda puudutaks. Siin sa võtad ühel käest kinni, siis sa võtad teisel käest kinni – iga tund sa õpid midagi uut – sa ei jää kinni mingisse ühte malli," sõnas tantsuõpetaja.

Seeniortants ei ole Eestis väga levinud. Lääne-Virumaa on ainuke maakond, kus on loodud ülemaakondlik MTÜ. „Siin on koos see liikumine ja siis ka see vaimne ja emotsionaalne pool – kõik on koos," tähendas Ene Saaber.

Rahvatantsu võib tantsida seltskondlikus vormis, spetsialistid ütlevad, et see on folkloorne tants. „Meie rahvatantsurühmad on enamus kindla suundumuse või eesmärgiga mingil peol üles astuda või esineda. Meie tegevus on pigem orienteeritud protsessile. Meie eesmärk ei ole, et me peaksime ennast näitama või kuskil üles astuma," selgitas Saaber.

Merike Kaur märkis, et tal oli mitmeid seiklusi enne kui ta tantsuni välja jõudis. „Kõigepealt tulin tööklubisse siia. Hakkasime koolitajaga väga hästi läbi saama. Minu meelest oli see päris viimane kord kui ma siia (seltsimajja – toim) koolitusele tulin ja siis ma leidsin ukse juurest seina pealt sellise kuulutuse, et tule tantsima," meenutas Kaur. „Koolitaja mulle ütles nii naljaga pooleks, et noh Merike, mis ootad – tantsima." Seltsimajas hea haldjana tuntud Katrin sattus toona kõrval olema, kes samuti tantsurühmas liige. Potsentsiaalsele huvilisele luges ta kiirelt innustavad sõnad. „Ja siis ma tulingi ning ma ei kahetse. Mul on väga tore siin olnud," kiitis aasta alguses Kuremarjadega liitunud Kaur.

Igapäevaselt seltsimajas töötav Katrin Zirk ütles, et rühm oli toona niivõrd väike ja Maret kutsus. „Tulin appi," sõnas ta. „Ma tundsin, et ma olen koba, et tahaks natuke seda koordinatsiooni ja muusikarütmis liikumist juurde saada – see oli ülihea võimalus," tähendas 2019. aastal Kuremarjadega liitunud naine.

Koduse noore pensionäri Mariana Beilmanni kutsus jalga keerutama Ilme Sein. „Ma siin kah mitu kuud ikka võtsin hoogu ja 2018. aasta talvel tulin ja nii ma olen jäänudki siia," sõnas ta ja teatas, et ei julgenud ära öelda. Naerdes selgitas ta, et kui teistel käib nädal esmaspäevast pühapäevani, siis temal ikka kolmapäevast kolmapäevani – tantsuproovist tantsuproovini. „See on

Uute triibuseelikutega, 25. mai 2015. Foto erakogu

Aegade algusest tänapäeva

1990. aasta oktoobris moodustati eakate klubi Härmalõng juurde Memmede tantsurühm, selle algataja ja looja oli tollane seltsimaja juhataja Mare Taar.

Esimeseks juhendajaks oli Ene-Riina Ruubel. Tantsurühma kuulusid tol ajal Evi Kirpson, Linda Täpi, Leili Püss, Milvi Rüütel, Marta Teder, Salme Püri, Asta Niinemets, Helle Kenkma. Pillimänguga toetas Paul Kivistu. Tantsiti nii rahvatantse kui ka seltskonnatantse.

Kuremarjade nime all on tantsurühm tegutsenud seitse aastat ja Härmalõnga nime all 23 aastat.

1997. aastal asus rühma juhendama Ilme Sein. Repertuaari tekkisid seeniortantsud nagu: „Oige ja vasemba", „Kungla rahvas",„Reilender" jm. Tantsiti valsse: „Sünnipäeva valss", „Aleksandra ja Saaremaa valss" ning polkasid nagu näiteks „Liblikapolka". Sarnaste seeniortantsurühmadega käidi mujal maakonnas ka koos esinemas.

2005. aastast said memmed juba seeniortantsu õpetust esimesel õppepäeval Pajustis, mida viis läbi Ene Saaber. Rühma nimetati siis veel Härmalõngaks. Sellest hetkest hakatigi ainult seeniortantse tantsima ja korraldati piirkondlikke seeniortantsupidusid.

2013. aastal oli seeniortantsupidu, kus pandi trupile nimeks Kuremarjad, enam ei oldud Härmalõnga tantsijad. Selle nime soovis panna Ilme Sein ja motoks oli, et püütakse tantsida ja hoida oma meelt ilusa ja ümmargusena nagu kuremari, lootes, et tants mõjub tervislikult nagu kuremarjad.

2018. aasta lõpuni oli Kuremarjade juhendajaks Ilme Sein ning 2019. aasta veebruarist hakkas rühma juhendama Ene Saaber, kes on seeniortantsu maaletooja Lääne-Virumaal. Tantsurühm on Ene juhendamise all kasvanud 12-ne liikmeliseks. Samas ei ole kunagi tantsijaid liiga palju või liiga vähe, alati võib ühineda. Kes kardab, et tantsida ei oska, siis see ei ole takistuseks – kõike saab õppida ja Ene Saaber on suurepärane õpetaja.

hea viis saada tavapärasest keskkonnast välja," tunnistas Beilmann.

Juhendaja Saaberi ütlusel ei ole Kuremarjade eesmärk aina kuskil esineda või üles astuda. „Esmane on kooskäimine ja tegutsemine," selgitas ta. Ta lisas, et kui inimene on mingis teatud eas, siis ta enam ei taha neid pingeid, mis on seotud selle konkureerimisega. „Ma olen teinud niimoodi, et kui mingi teise rühmaga kohtuma läheme, siis need on olnud sellised koos tantsimised, mitte akadeemilised kontserdid. Muidu tekib inimesel närv ja stress – seda pole vaja," märkis Saaber.

Mare Soovik kiitis Rahvamajade päeva, kus kutsuti osalejaid tantsuplatsile ja õpetati üksteisele tantse. „See oli tõesti tore päev! Mulle meeldis see, et õpetasime seeniortantse ja kuidas noored tantsisid seda, mambot ja… Mäletate?" muigas Saaber. Kuremarjade tantsijatele meeldivadki hoogsamad lood. „Kui inimene jääb vanemaks, siis tema liikumine muutub aeglasemaks. Kodus sa võid olla nii aeglane kui sa tahad. Kui ma panen sulle selle kiire loo peale, ja muusika ajab sind taga, siis sa pead pingutama," teadis seeniortantsu õpetaja.

Tiiu Vainult märkis, et tema laagerdas päris pikalt, enne kui kaastantsijate ette julges tulla. „Mitu korda mõtlesin, et jumal, kuidas see üks jalg läheb üle teise. Ja kuidas see seeliku serv jääb. Ja missugune kohmetu ma olen. Esimene kord on ikka esimene kord ja teed hea näo pähe, aga katsu sa teine kord tagasi tulla!" meenutas ta oma liitumist Kuremarjadega. „Ma pole kunagi tantsinud. Olen teinud eluaeg sporti ja võistlustantsu, aga mitte kunagi rahvatantsu," lausus ta ning tunnistas, et sportlasena on ta harjunud enda eest seisma ning tantsima tulles on tema ootus, et kedagi ei alahinnataks.

„Ma saan aru ka, eks inimene kardab eksida, et kuidas välja tuleb. Midagi ei ole teha, eks me kõik eksime teinekord," julgustas Saaber.

Uurin, et kuidas siis on selle tantsimisega. Kas igaüht saab tantsima õpetada? Mitmeid tantsuringe juhendanud Saaber tunnistas, et seeniortantsud on tehtud küll niisugused, et iga karu võib tantsida. Ta meenutas, kui Kuremarjad tulid Rakveresse ja neil oli kaasas loosung „Seeniortants on kontimööda". „Siin ei ole tähtis kui paks või peenike sa oled, kui pikk või lühike sa oled – siin see ei mängi rolli," tunnistas ta. „Mis seal salata, pean selle järgi ka oma tantsud valima, milline on seltskond."

Vestlen tosina särasilmse naisega, kes siiralt armastavad liikumist ja muusikat. Aga kuhu mehed on jäänud, uurin.

Juhendaja sõnul tantsivad tegelikult mehed ka. „Kui käisin 2016. aastal Austrias kongressil, siis olid erinevate riikide delegatsioonid esinemas ja päris palju tantsis ka mehi," tähendas Saaber. „Eks ta meil Eestis paraku nii on, et naised on kas jäänud üksi või mehed on haigemad kui nemad. Maakonnas mõnes rühmas on mehi ka," teatas ta rõõmsalt. „Ju siis meie mehed on natukene teise mõtlemisega, et noh see tantsimine on rohkem naiste asi," kostis ta seepeale.

Kuigi ka ajakirjandusest võib lugeda, et tervelt elatud aastaid on naistel rohkem kui meestel. „Sageli on niimoodi, et inimene loodab enda tervise parendamisel arstirohtude peale. Mina usun küll, et tants on selline asi, mis tervise parendamisele kaasa aitab," teatas Ene Saaber. „Üks naine ütles mulle, et kui kodus on, siis kõik kohad valutavad ja tulen tantsuproovi, ei teagi, et mul mõni koht valutab," tõi Saaber näite ja tunnistas, et tantsides lähebki mõte uitama, muusika mängib, sul on teistega hea olla ja unustadki ära kõik selleks hetkeks.

Varasemalt pikalt kirjakandja ametit pidanud Tiiu Pere on tantsinud Kuremarjades alla aasta. „Mulle nii meeldib! Mind kutsus Katrin ja kutsus terve aasta, nii et ühe aasta ma viilisin ning möödunud aasta vist novembris tulingi," kostis ta sekka. „Ma tunnen, et ma olen nii saamatu või kuidagi aeglane. Ma ei ole kunagi tantsinud ja mul ongi koordinatsioonihäired," oli naine enesekriitliline. „Ma väga tänan seda seltskonda, et olete mind talunud," paotas ta kiidusõnad laua ümber koondunud daamidele. Naised aga ilmselgelt naeravad selle ütluse peale. „Meil on olnud väga kerge sind taluda," kostavad nad vastu.

Tiina Sindonen astus Kuremarjade ridadesse Tiiu kutsel. „Olen koguaeg vaadanud aukartusega inimesi, kes oskavad hästi tantsida. Ma ise ei ole julgenud siia tulla, ei uskunud, et iialgi saan sellisel tasemel tantsida," sõnas Sindonen, kes kiitis seltskonda ja pingevaba õhkkonda. „Mul on olnud varem pikalt pingeline töö, olen 13 aastat häirekeskuses olnud," teatas hoopis metsandust õppinud Sindonen. Tavapäraselt toimetab ta kodus oma aias ja tantsimine on uus tegevus, mis tuleb selgeks õppida. „Ja on veel aega õppida uusi asju, ma arvan, et neid on veel," teatas ta kindlameelselt.

Kui palun naistel mõelda, et mis on läbi kolmekümne aasta Kuremarjades muutunud, siis jõuame kostüümide ja muusika juurde.

Kui tantsijad alustasid, siis tantsitigi Väike-Maarja rahvariietes. Siis tulid lillad vestid ja suveks olid sinised siidipluusid ja roosilised seelikud ning valged kübarad. Kui oli vaja külmemate ilmadega esineda, siis olid naistel pontšod.

Muusikaga oli ka nii, et mingi aeg mängis muusikat Seina Heino. Enne teda oli Kivstu Paul, tema saatis akordioniga. Elav muusika oli.

Nendele prouadele, kes kodus istuvad, hõikavad rõõmsameelsed naised läbisegi üleskutseid: „Jalad kõhualt välja ja tantsima!". „Kunagi pole liiga hilja veel midagi juurde õppida. Ei pea enne olema tantsinud", „Ei pea teadma, kus on parem ja kus vasak pool! Selle saab ka tantsuga selgeks!" poetavad nad veel itsitades.

Kristel Kitsing

2014. aastal Roelas. Foto erakogu

Naisrühm Simone tähistas juubelit

21. novembril tähistas naisrühm Simone 30. juubelit. Simone nime all oleme tantsinud ainult viis aastat, 25 aastat olime lihtsalt Simuna naisrühm. Meie nimi tuleneb Simuna nimest, mis seotud omakorda kohanime legendiga. 1990. aastal alustas rühm Elvi Liimi juhendamisel, 1992. aastal jätkas Eha Rohi/Pärnik. 1995. aastast kuni tänaseni juhendan naisi mina (Auli Kadastik – toim), seega 25 aastat olen rühma ees valvel seisnud.

Meie repertuaar on aastakümnete jooksul olnud küllalt mitmekesine. Tantsime nii autoritantse kui omaloomingulisi rahva- ja karaktertantse. Meie kavast on läbi käinud umbkaudu 120 erinevat tantsu, millest 25 on omaloomingulised. Ühe hooaja jooksul oleme püüdnud omandada vähemalt neli uut tantsu, siiani on see ka õnnestunud.

Läbi aegade on meiega tantsupõrandat jaganud 56 naist. Hetkel on meid rühmas kümme: Liia Kiitsak (tantsinud 30 a), Maie Ojasaar (29 a), Ludmilla Rand (23 a). Virve Toots (23 a), Anne Rõngas (11 a), Silvi Sirelpuu (10 a), Helge Kõiv (4 a), Gaidi Kasu (1 a 10 kuud), Terje Kümnik (1 a 8 kuud), Auli Kadastik (3 a tantsija ja 25 a juhendaja). Meie keskmine vanus on 54,7, aga vaatamata sellele, oleme oma hingelt ja tegemistelt kui kolmekümnesed.

Kanname Simuna kihelkonna rahvarõivaid ja 25. juubeliks lasime õmmelda rahvuslikus stiilis riided. Kuna meil on majas palju teemapidusid, siis vastavalt teemale on olnud vajadus erinevate kostüümide järele. Need oleme ise valmistanud. Oi kui palju neid on!

Oleme osalenud üldtantsupeol Tallinnas 1994. aastal ja I Eesti Naiste Tantsupeol Jõgeval 2011. aastal. Aastal 2000 tantsisime Norras ja 2008. aastal osalesime Rahvusvahelisel Muusika- ja Tantsufestivalil Türgis. Püüame rohkem osaleda kihelkonna ja valla erinevatel üritustel. Tunneme kooskäimisest rõõmu ja naudime üksteise seltsi. Seltskond on väga mõnus ja üksmeelne.

Juubelipeole olid kutsutud kõik meie head sõbrad ja tuttavad. Juubilar ise astus üles viie tantsuga, kus ei puudunud sellised aksessuaarid nagu kotid, rätid, vööd ja välja toodi isegi uhked nn jaanalinnusuled. Loomulikult käis kontsertosa juurde ka kostüümivahetus, mis nõudis väheke aega. Need pausid aitas sisustada Margus Abel. Kavast ballett veel puudus, aga mõte sellest juurdus.

Täname häid sõpru toredate kingituste ja meeldejäävate etteastete eest. Aitäh Teile! Aitäh Simone vaderid Kalle, Kulle ja Tarmo, kes te meid toetasite! Tänud Maryle ja Silverile, kes te meie ettevõtmisele kaasa aitasite!

Aitäh juubilar! Te oskate mind alati üllatada. Suured, suured tänud teile vahva kingituse eest ja selle kõige hea eest, mida mul on olnud juhendajana au kogeda 25 aasta jooksul. Siirad tänud ja sügav kummardus.

Simuna rahvamaja soovib rahulikke jõule. Püsige terved!

Auli Kadastik

Üldtantsupeol 1994. aastal.

Kiltsi rahvamajas toimus traditsiooniline mardi- ja kadripäeva tähistamine. Foto erakogu

Kiltsis toimus kohaliku toidu teemapäev

Laupäeval, 21. novembril toimus Kiltsi rahvamajas traditsiooniline mardi- ja kadripäeva tähistamine.

Kohapeal saime osa nende samade rahvakalendripäevade kommete ja traditsioonide ülevaatest ning esitlemisest, mida esitasid meie igati tegusad memmed. Piirkondlikust toidust olid müügil erinevad Kaarli talu leivad: must leib, seemneleib ja rukkileib.

Seejärel jagasime end gruppidesse ning hakkasime etteantud retseptide järgi toite valmistama. Kokkasime koos toidutöötoas, sõime kõhud täis ja kuulasime Ülle Jukki loengut kohalikust toidupärandist ning vestlesime-arutlesime ikka toidu teemal: kes millist toitu kuidas teinud on ja millal keegi viimati üldse bubertit tegi? Kas üldse?

Meie ühises toidutöötoas valmisid väikesed potsakad odrakaraski kakud, mis olid väga maitsvad kohapeal tehtud hernepesto ja kiluvõiga. Veel ka mõnus ja tervislik kruubipada riivitud juustu, salvei ja maitserohelisega ning magustoiduks parajalt magus bubert hapuka kuremarjakisselliga. Ülle Jukk ise valmistas meile kaerakile, millele oli serveerimisel lisanud magusat moosi ja astelpajumarju. See oli üllatavalt maitsev!

Tänud suurepärastele kokkadele ja esinejatele!

Siret Stoltsen
MTÜ Meie Kiltsi juhatuse liige

Raamatukogu uus näitus viib rappa

Novembri lõpp tõi Väike-Maarja raamatukokku uue näituse. Märjamaalt pärit Anne Aaspõllu väljapanek fotodest ning maalidest keskendub loodusele ja peamiselt rabadele.

„Mulle meeldib liikuda looduses ning püüda hetki, valguse mängu ja muutumist ajas. Maastikest on minu jaoks eriline koht rabadel ja merel. Rabad lummavad oma avaruse ja näiva avatusega, olles samas müstilised, ürgsed ning kättesaamatud. Rabas tundub aeg seisvat, liikudes hoopis teises dimensioonis, kui oleme harjunud igapäevaselt," ütleb autor.

Tema enda igapäevatöö on kunstiõpetaja amet Märjamaa Muusika- ja Kunstikoolis, kus Aaspõllu juhendab õpilasi nii maali, joonistamise, kompositsiooni kui ka kunstiajaloo tunnis ning teeb kooli kujundus- ja fototööd.

Näitust on võimalik külastada raamatukogu lahtiolekuaegadel kuni uue aastani. Olete oodatud uudistama!

Kristel Lehtme

Anne Aaspõllu näitust on võimalik külastada raamatukogu lahtiolekuaegadel kuni uue aastani. Foto Anu Laumets

SÜNDMUSED

Seoses Covid-19 viiruse levikuga ja sellest tulenevate soovituste või piirangutega võib ajakavas toimuda muudatusi. Täpsemat infot küsi ürituse korraldajalt.

15. detsembril kell 11.00 jõuluvana ootab Simuna piirkonna koduseid lapsi Simuna rahvamajas.
15. detsembril kell 17.00 jõuluootuse kontsert „Ajakell" Simuna rahvamajas. Esinevad Simuna rahvamaja laululapsed ja muusikakooli õpilased.
16. detsembril kell 18.00 Väike-Maarja seltsimaja näiteringi tasuta laste jõuluetendus „Võlukook ja Superrott" Väike-Maarja seltsimajas. Etendus põhineb Arlet Palmiste ja Margus Oopkaubi tekstil ja näidendil.
18. detsembril kell 20.00 Väike-Maarja seltsimaja 108. sünnipäev. Külla on kutsutud ansambel Mahavok ning õhtut viib läbi üllatuskülaline. Piletid müügil seltsimajas.
21. detsembril kell 11.00 Rakke piirkonna koduste laste jõuluhommik lasteaias. Info tel 5569 2792.
21. detsembril kell 19.00 koguperefilm „Jõulud džunglis" Väike-Maarja seltsimajas. Pilet 5 €, sooduspilet 4 €.
24. detsembril kell 15.00 jõululaupäeva jumalateenistus Ao kabelis. Laulab Rakke naisansambel. Info tel 5569 2792.
27. detsembril bagide Reedy Style võstlus Väike-Maarja mudelihallis. Lisainfo vrc.ee.

Laste lauluvõistlusel selgitati parimad

Aprillikuus ära jäänud 32. laste lauluvõistlus Popp-Tipp Popp-Täpp toimus 7. novembril Väike-Maarja seltsimajas. Lauluvõistlus oli oma olemuselt varasemast veidikene erinev. Kui eelmisel aastal oli meil lauljaid 40 ringis, siis sellel aastal oli võistlejaid kokku 26.

Tõime võistlusesse sisse ka mõned muudatused. Nimelt panime õpetajatele piirmäära, kui mitu last igasse vanuserühma saab kirja panna, et nimekiri ei veniks pikaks. Samuti muutsime veidi võistluse formaati ehk võistlusel ei ole enam pausi – nii hakkab olema ka tulevikus. Kõik võistlejad esinesid järjest ära ja siis läks žürii otsust tegema. Esinejad ning lapsevanemad said seni all kohvikus keha kinnitada.

Samuti ei olnud meil tavapärast päevajuhti, lauluvõistluse läbiviijaks olin mina ise. Üks muudatus, mis me võistlusesse veel sisse viisime oli, et juba võitnud laulja ei saanud enam pretendeerida Popp-Tipp Popp-Täpp tiitlile – nii saime tunnustada rohkem tublisid lauljaid. Nii palju kui ma tagasisidet sain, öeldi, et üle pika aja väga hästi korraldatud üritus. Rahvale meeldis, et võistlus ei veninud pikaks ning kõik jooksis väga sujuvalt. Ma olen selle tagasiside eest väga tänulik, aitäh! Üritame järgmine aasta sama hästi teha.

Tipp Aliise Kull. Foto Arvi Grauberg

Kuid kes siis olid meie tänavused võitjad ja žürii liikmed? Žürii oli meil sellel aastal väga professionaalne: Mare Taar – tema on Popp-Tipp Popp-Täpp võistluse looja ja ema, Maire Haava – Maire on õppinud klassikalist laulu ning töötanud Rahvusooperis Estonia, kuid nüüd töötab meie valla kultuurinõunikuna, Veiko Soom – tema on Väike-Maarja poiss, nüüd elab Tartus ja töötab raadios Elmar ning Riina Vaher, kes elab Rakveres ja töötab teatris Karakter, on näitleja ja laulja. Seega kõik žürii liikmed on tihedalt muusikaga seotud.

Täpp Karel Kurvits. Foto Arvi Grauberg

Nüüd võitjate juurde. Vanuserühmas kuni 4-aastased tulid parimateks: III koht Adeline Sikk lauluga „Jänku jenka", II koht Paula Alatsei lauluga „Olen laululaps", I koht Mia Kabral lauluga „Kalad".

Vanuserühmas 5–6-aastased: III koht Alissa Syla lauluga „Lõbus jänkulaps", II koht Sirel Selbak lauluga „Pääsuke", I koht Anne-Mary Ahlberg lauluga „Sinu moodi".

Vanuserühmas 7–9-aastased: III koht Mariie Kull lauluga „Unistades suureks", II koht Käret Kärol Kaasik lauluga „Musta kassi tango", I koht Demi Petra Ilves lauluga „Kommilaul".

Vanuserühmas 10–12-aastased: III koht Karlotte Lood lauluga „Üksi", II koht Mihkel Martjak lauluga „Vissuvere polka", I koht Janette Udeküll lauluga „Lohe lennutamise laul".

Vanuserühmas 13 aastat ja vanemad: III koht Kati-Ly Randviir lauluga „Laululinnuhaldjas", II koht Karolina Kull lauluga „Kellegi hääl" ja I koht Gerli Kaur lauluga „Torm".

Publiku lemmikuks sai Adeline Sikk, kes laulis „Jänku jenkat" ning Karel Kurvits, kes laulis „Kaabu täna väike näib". Eripreemia anti välja uhke esituse eest Anton Hütile, tema laulis laulu „Uhke meremees". Peavõidu Popp-Tipp tiitli sai Aliise Kull lauluga „Väikse lapse rõõm", juhendajaks Angela Raik ning Popp-Täpp tiitli sai Karel Kurvits eelpool mainitud lauluga „Kaabu täna väike näib", juhendajaks Rene Põllumaa. Veelkord kõikidele võitjatele palju õnne!

Hea meel on tõdeda, et Lääne-Virumaa lauluvõistluselt „Tähtede lava" konkursilt pääses edasi ETV laulukarussellile meie võitnud Tipp Aliise Kull ja Täpp Karel Kurvits. Palju, palju õnne ja okas kurku!

Aitäh ka meie toetajatele: AC Pagar, Graanul Invest, Vao Agro, Maarjalill, Arvi Grauberg ning Mall Lepiksoo.

Loodame väga, et uus võistlus leiab aset juba 2021. aasta aprillis ning et uus aasta tuleks rõõmsam ja helgem. Seniks tublilt harjutamist ning kõlavat lauluhäält!

Terje Kümnik
Väike-Maarja seltsimaja juhataja

Kunstiring kohtus Made Balbatiga

2020. aasta veebruaris alustas Väike-Maarja seltsimajas taas tegevust täiskasvanute kunstiring.

Juhendaja Kristen Suokass on õppinud Tartu Ülikooli maaliosakonnas kuus ja Tartu Kõrgema Kunstikooli maaliosakonnas kolm aastat. Ta viljeleb erinevaid tehnikaid. Joonistust, graafikat, installatsiooni ja erinevaid maalitehnikaid. Kunstiharidust on ta andnud alates 2004. aastast nii lastele kui täiskasvanutele.

Vello Jürna nimelise vokalistide konkursi auks avatud näitusel Väike-Maarja seltsimajas saab kõrvuti kuulsate muusikute portreedega näha kohalike kunstiõpilaste töid, mis on saanud inspiratsiooni Vello Jürna rollidest laval ja elus.

Oktoobris oli Väike-Maarja seltsimajas kõigil huvilistel võimalik osa saada graafiku ja raamatuillustraatori Made Balbati loomingust. Novembri algul kohaliku kunstiringiga kohtumisel tutvustas Made meile digikunsti saladusi. Digipildi loomiseks kasutab ta digilauda ning spetsiaalset digipliiatsit.

Kohtumine digikunstnikuga. Foto Mary Tammet

Pildi paneb ta kokku kiht-kihilt programmis Photoshop ning lisaks joonistusele kasutab ta ka fotokollaaži elemente. Digitaalne tehnika võlub oma mängulisusega.

Lisaks lasteraamatutele on Made kujundanud hulgaliselt ilukirjanduslikke teoseid kirjastusele Eesti Raamat. Tema tuntuimaks kujundatud raamatusari on „Põhjamaade romaan".

Digikultuuriaastal oli kohtumine digikunstnikuga väga aktuaalne. Ka tema postkaardid, mis loodud digitehnikat kasutades, olid Väike-Maarjas väga populaarsed.

Kunstiring saab kokku Väike-Maarja seltsimajas teisipäeva õhtuti kell 18.00. Kõik huvilised, kes soovivad veel liituda, on oodatud.

Mary Tammet
dekoraator

Sisesõudmise hooaja avalahing anti Rakkest

Kurja viiruse kiuste läheb elu edasi. Küll tavapärasest mõnevõrra erilisemal moel, aga siiski läheb. Laupäeval, 21. novembril algas sisesõudjate uus hooaeg Eesti meistrivõistluste pikamaa distantsiga. Algselt plaanitud kokkusaamist Viljandis ei saanud koroona arengutest tingituna toimuda ja selle hooaja 6000 m sisesõudmise meistrivõistlused viidi läbi virtuaalselt. Kõik võistlejad said sõuda oma kodus, sõudebaasides või spordiklubides ja tulemused läkitati korraldajale virtuaalselt. Väike-Maarja Valla Rahvaspordiklubi sisesõudjate raskekahurvägi valis lahinguväljaks Rakke kooli võimla. Nagu tulemustest ilmneb, anti korralikult „tuld“, ja meie veteranid võtsid neli meistritiitlit. Nii Margit Vaarma kui Janar Rückenberg tõmbasid lisaks meistritiitlile ka uued uhked isiklikud rekordid. Maestro Ants Einsalu esitus sai sellel korral tõsiselt mõjutatud eelmisel päeval tööde käigus aset leidnud õnnetust episoodist. Valulik puus pärssis kange mehe sooritust tublisti. Aare Kuuseoks, kes esindab samuti meie valla spordiklubi, tõmbas oma tulemuse kodus. Pikamaa sisesõudmise debüüdi tegid Maris Kaarjärv ja Margiti poeg Karl Viktor Vaarma. Karl Viktor konkureeris oma vanuseklassis tegelikult endast kolm aastat vanematega. Aga esimene märk on maas ja nüüd on mida edaspidi sihtida. Õhkkond oli väga mõnus ja sellises formaadis võistlemine on vahelduseks päris hea. Juba kolme nädala pärast on tulekul Pärnumaa lahtised meistrivõistlused, kus tõmmatakse 1000 m. Eks näis, kus ja kuidas selle võistluse läbiviimine teostub.

Väike Maarja Valla Rahvaspordiklubi sisesõudjad Rakkes. Foto Margit Vaarma

Margit Vaarma (N30+): 24:35,5 (6000 m) – 1. koht
Janar Rückenberg (M40+): 21:01,1 (6000 m) – 1. koht
Kalle Piirioja (M50+): 21:43,9 (6000 m) – 1. koht
Aare Kuuseoks (M60+): 23:02,7 (6000 m) – 1. koht
Ants Einsalu (M60+): 23:29,3 (6000 m) – 2. koht
Väino Stoltsen (M70+): 25:54,7 (6000 m) – 2. koht
Maris Kaarjärv (N40+): 25:29,9 (6000 m) – 3. koht
Karl Viktor Vaarma (PC): 16:31,0 (3000 m) – 18. koht

Janar Rückenberg

MAADLUSEST

Laupäeval 14. novembril osalesime Jõgeval toimunud ajaleht Vooremaa auhinnavõistlustel kreeka-rooma ja naistemaadluses. Eesti ühele suuremale võistlusele oli kogunenud üle 190 noormaadleja.

Saavutasime järgnevad kohad: Heidi-Lii Jaago – 1. koht, Anu-Liis Raudsepp – 1. koht ja parema maadlustehnika eriauhind. Virgo Raja – 1. koht ja parema maadlustehnika eriauhind, Henri Sokk – 3. koht.

Omaette vägiteoga sai hakkama Simuna kooli noormaadleja Heidi-Lii Jaago. Kuni 8-aastaste vanuserühmas oma kaalus – 1. koht (võitis ka kõik poisid samas kaalus)

Kuni 8-aastaste absoluutkaal – 1. koht. Vanuserühmas 10-aastased tüdrukud – 1. koht ja vanuserühmas 12-aastased tüdrukud – 2. koht.

Pühapäeval 8. novembril osalesid meie klubi maadlejad Tartus toimunud Eesti üliõpilaste meistrivõistlustel Kreeka-Rooma ja naistemaadluses.

Saavutasime järgnevad kohad: Jonete Visnapuu – 2. koht, Merilin Pruul – 3. koht, Andris Pent – 3. koht.

7. novembril osalesime Tartus toimunud 51. Georg Hackenschmidti mälestusvõistlustel Kreeka-Rooma ja naistemaadluses, kus osales 137 maadlejat.

Saavutasime järgnevad kohad: Heidi-Lii Jaago – 1. koht, Anu-Liis Raudsepp – 1. koht, Eva-Maria Raudsepp – 1. koht, Jonete Visnapuu – 3. koht, Kristjan Jaago – 1. koht, Joel Visnapuu – 3. koht, Andris Pent – 3. koht, Siim Argos – 4. koht.

Lembit Kalter
Väike-Maarja RSK

7. novembril toimus Põltsamaa Felixhallis Nublust Nabiks seeriavõistluse finaaletapp. Kehakaalus –62 kg saavutas Karmel Karro 1. koha. Poiste arvestuses saavutas Robin Sepa 2. koha (-62 kg). Karmo Karro lõpetas väga tihedas konkurentsis 7. kohaga.

Janar Rückenberg

Males selgusid valla parimad

Seoses koroonaviirusega lükkusid valla meistrivõistlused aprillist novembrikuusse.

Võistluse peakohtunik Tõnu Joost tuletas meelde võistlusreeglid, loosis välja järjekorra ja malelahingud võisid alata. Elevus oli suur. Kuus võistlejat alustasid võistlust. Juba teises ringis oli üllatus, kus Joost võitis Küti. Võidult-võidule sammus Hahndorff, aga lõpp vajus ära. Paljud partiid olid etturite lõppmäng ja ajahäda kimbutas kõiki. Lõppmängus Heino Tasa vastu tegi Hahndorff „näpuvea“ ja põnevas lahingus tuli vastu võtta null. Põnevaid partiisid oli palju.

Lõpuks kujunes valla 2020. aasta meistrivõistluste tulemus järgmiselt: I koht H. Tasa – 4 punkti, II koht T. Kütt – 3 punkti, III-IV koht H. Hahndorff – 3 punkti, III-IV koht R. Aun – 3 punkti, V koht T. Bergmann – 1 punkt ja VI koht T. Joost – 1 punkt.

Täname korraldajaid nägusate karikate eest ja meie valmistume juba järgmiseks aastaks.

Heino Tasa

Valla meistriks males tuli Heino Tasa (vasakult teine). Foto Heino Hahndorf

TASA		0	1	1	1	1
KÜTT	1		0	1	1	0
HAHNDORFF	0	1		0	1	1
AUN	0	0	1		1	1
BERGMANN	0	0	0	0		1
JOOST	0	1	0	0	0	

Võistluse tabel

Kes sõuab kolme minutiga kõige kaugemale?

Rakke koolis toimus 9. – 13. novembrini sõudmisnädal, mis kujunes vägagi populaarseks. See on hea ja teeb meele rõõmsaks! Põhimõte oli lihte: kui mitu meetrit suudad tõmmata kolme minuti jooksul? Kokku käis tõmbamas 61 erinevat õpilast, 23 tüdrukut ja 38 poissi.

Juba pärast esimest päeva võis õpilastes märgata hasardi tekkimist, millele viitab ka osalejate arvu suurenemine iga päevaga. Esmaspäeval käis tõmbamas kümme õpilast, teisipäeval 16, kolmapäeval 28, neljapäeval 28 ja reedel 33 õpilast. Päev-päevalt osalejate arvu ja õpilaste õhina kasvamist täheldades mõistsin, et selle nädala kõige suurem kasutegur on tegelikult see, et väga suur ja järjest suurem osa meie kooli õpilastest teavad, mis on sõudeergomeeter ja mida sellega teha.

Kolme minuti sõudjate paremik. Foto Janar Rückenberg

Nädala arenedes tekkis peaagu kohe sportlik põnevus, et kes tõmbab klasside arvestustes, aga ka õpilastest üldse kõige enam meetreid ja kes suudab kolm minutit säilitada tempot, mis tagaks kaheksaga algava tõmmatud distantsi. Selleks osutus üks vapper noormees, 8. klassi Carl Karkonen (822 m). Carl tegi vägeva tõmbamise ja kahetsen tänaseni, et tema sooritust ära ei talletanud. Tüdrukutest tõmbas suurima distantsi kolme minuti jooksul samuti 8. klassi õpilane Karmel Karro (755 m). Tavapäraselt suurt osalemisaktiivsust ilmutas taaskord 5. klass, kelle 18-st õpilasest käis vähemalt ühel korral tõmbamas 15 erinevat õpilast. Aitäh kõikidele osalejatele ja tunnustus resultatiivseimatele tõmbajatele!

Janar Rückenberg

Katy-Ly Randviir tõi taas kolm medalit

21. ja 22. novembril toimusid Põlvas Eesti noorte meistrivõistlused laskmises kuni 16-aastastele noortele. Meie kooli edukam noorlaskur oli jälle oodatult Kati-Ly Randviir (pildil. Foto: erakogu), kes ise on alles küll 14-aastane, aga tõi kolm medalit. Hõbemedali sai ta spordipüstoli ringmärgi harjutuses ilusa isikliku rekordiga 269 silma, jäädes kullast kahe silma kaugusele. Kolmanda koha omaniku tabamus oli 259.

Ilmuva märgi harjutuses oli pronksmedali heitluses väga tihe konkurents. Kati-Ly oli 253 silmaga kolmas, teine koht tabas 254 ja kulla võitja 256 silma. Teisel võistluspäeval lasti õhupüstolit. Kati-Ly oli 343 tabamusega kolmas, teise ja esimese koha omad olid juba pikemalt ees, vastavalt 354 ja 358 silmaga, aga tagant tulijad jäid tihedalt Kati-Ly seljataha. Kati-Lyle oli toeks ka Pilleriin Vaarik, kes tegi isikliku rekordi õhupüssi harjutuses, aga sellest veel medaliks ei piisanud. Aga tähtis on ka areng, mis lubab loota tulevikus medaleid.

Kokku osales võistlustel üheksakümmend kuni 16-aastast Eesti noorlaskurit, kes kõik ihkasid medaleid võita, aga paraku kõigile ei jagu.

Kolm medalit on küll väga hea saavutus, aga loodame ka järelkasvu uute laskespordihuviliste näol ja kutsume neid julgelt lasketiirust läbi astuma ning proovima – äkki on just nemad meie uued medalite võitjad.

Jaanus Raidlo

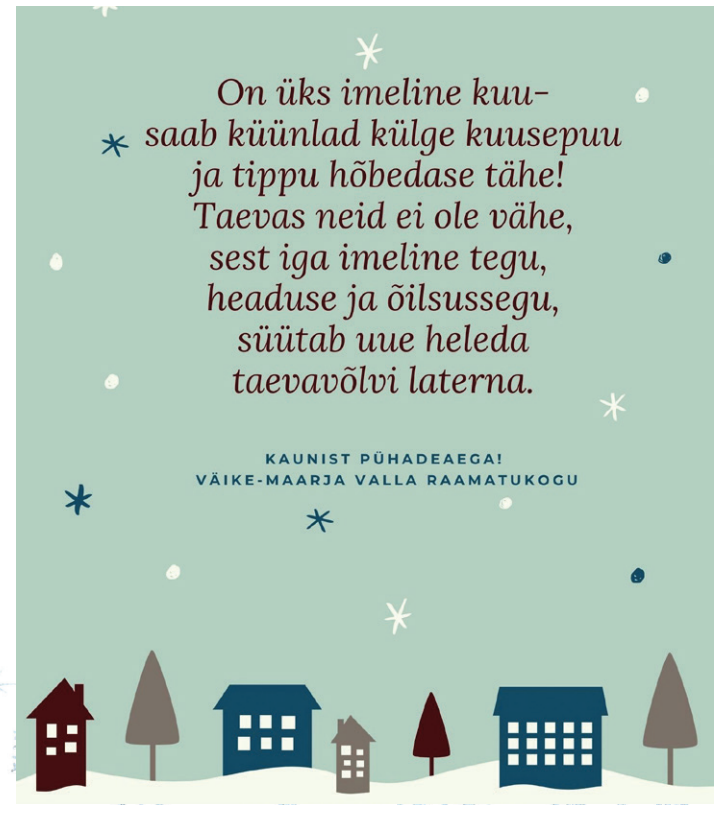

KOGUDUSTE TEATED

Seoses Covid-19 viiruse levikuga ja sellest tulenevate soovituste või piirangutega võib ajakavas toimuda muudatusi. Täpsem info kogudusest.

Väike-Maarja kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 13.00.
III advendi teenistusel 13. detsembril esineb Kadrina segakoor.
Jõuluõhtu jumalateenistus
24. detsembril kell 19.00.
I jõulupüha jumalateenistus
25. detsembril 13.00.
Missa 10. jaanuaril.
Kogudust teenivad õpetaja Tauno Toompuu ja diakon Juhan Rumm.
Kantselei avatud teisipäeviti ja neljapäeviti 13.00 – 15.30 pastoraadis Tamme 3, Väike-Maarja.
Pastoraadis saab sündmuste korraldamiseks rentida saali koos köögiga.
Info: diakon Juhan Rumm, tel 5345 0943, juhan.rumm@eelk.ee.
Koduleht: sites.google.com/site/eelkvaikemaarjakogudus.
Facebook: EELK Väike-Maarja kogudus.
Annetused: EELK Väike-Maarja kogudus EE652200001120247658 Swedbank,
leinamaja taastamise toetamiseks lisada märksõna „leinamaja“.

Avispea kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.
Jõuluõhtu jumalateenistus
24. detsembril kell 18.00.
Koguduse pastor on Eerek Preisfreund.
Info: tel 323 5450; 524 1982, e-post: avispea@ekklesia.ee.
Aadress: Avispea küla, 46208 Väike-Maarja vald, Lääne-Virumaa.
Koduleht: avispeakogudus.wixsite.com/kogudus.
Facebook: Avispea Vabakogudus.
Annetused: Eesti EKB Koguduste Liidu Avispea Vabakogudus 10502002423005.

Simuna kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11.00.
Jõuluõhtu jumalateenistus
24. detsembril kell 17.00.
I jõulupüha jumalateenistus
25. detsembril kell 11.00.
Vana-aasta jumalateenistus
31. detsembril kell 16.00
Koguduse õpetaja on Enn Salveste.
Aadress: Allika 3, 46401 Simuna.
Info: tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee.
Facebook: Simuna Kogudus.
Annetused: EELK Simuna ja Juuda kogudus EE852200001120184054 Swedbank.

Rakke kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.00.
Jõuluõhtu jumalateenistus
24. detsembril kell 15.00 Ao kabelis.
Kogudust juhatab diakoniss Tiina Teppo.
Aadress: Oru 6, 46301 Rakke.
Info: tel 5623 1313, e-post: rakke.kogudus@gmail.com.
Koduleht: rakkekogudus.weebly.com.
Facebook: Rakke Kogudus.
Annetused: EEKBKL Rakke Kogudus EE432200221044564569 Swedbank.

Kalmistumeistrite kontaktandmed

Väike-Maarjas: Ruth Palmiste, tel 516 1809.
Simunas: Mirjam Kesküla, tel 524 7944.
Aos: Aili Uustalu, tel 524 6501.

Suur tänu EBAVERE GRAANUL OÜle
südantliigutava kingituse eest.
Edu edaspidiseks!
Sporditüdruk Kati-Ly

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väljaandja
Väike-Maarja Vallavalitsus
Pikk 7, 46202 Väike-Maarja
Tel 329 5750
valitsus@v-maarja.ee

Tiraaž 2700

Toimetaja Kristel Kitsing
Tel 329 5759; 5349 9629
Küljendus Ajakirjastus OÜ
info@ajakirjastus.ee
Trükk Printall AS

Materjale saab saata iga kuu 30. kuupäevaks kristel.kitsing@v-maarja.ee
Ilmub tasuta kord kuus (va juulikuu).
Leht internetis www.v-maarja.ee

Inkotuba

Väike-Maarja hooldekodu (Ravi 1, I korrus) päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid
URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:
- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Pensioniealistel kaup 40% soodsamalt. Tööealistel puuetega inimestel vajalik arstitõend abivahendi soetamiseks.

Tellimiseks ja infoks helistada tel 326 1345 või 5656 4959
NB! Abivahendi soovist etteteatamine vähemalt 5 tööpäeva varem!

Rakke raamatukogus (Faehlmanni 26)
saab tellitud tooted kätte 8. jaanuaril kell 11.00 – 12.00.

Väike-Maarja hooldekodus (Ravi 1, I korrus)
saab tellitud tooted kätte 11. jaanuaril kell 9.00 – 11.00.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Õnne tänasteks tegudeks,
õnne homseteks olemisteks,
õnne tuleviku toimetusteks!
Olge rõõmsad, terved ja tublid!

OSKAR LINDMÄE 12.11.2020
LAURA-ELIISE LELLEP 19.11.2020
ROOSI JÄRVAMÄGI 19.11.2020
NELE KUUSIK 19.11.2020

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Üks päev kui pärl ta teiste seas
kord aastas särab igas eas

98
AINO ÕUNAPUU 04.01.1923
92
HEINO KOKKUTA 20.01.1929
90
JOHANNES EHASTU 08.01.1931
89
LINDA KESKÜLA 18.01.1932
HEINO-EDUARD JUSS 21.01.1932
VIRVE SOOSAAR 26.01.1932
HELVE KÄGU 26.01.1932
88
LIIVIA SAHK 03.01.1933
ANNA TEALANE 26.01.1933
86
MILVI RELLI 01.01.1935
SILVI VIIKMAA 13.01.1935
ELLEN POHLAK 17.01.1935
GELMI KURG 26.01.1935
85
HILJE TURU 12.01.1936
AGNESSA VETRIN 12.01.1936
ILSE PÜSS 14.01.1936
VALENTINA BUSHUYEVA 28.01.1936
80
ULLI SAAR 11.01.1941
PILVI SUVISTE 12.01.1941
ESTER LETT 28.01.1941
LUDMILLA TEDER 29.01.1941
LEA KÕRGMÄE 29.01.1941
75
KALJU MURUMAA 24.01.1946
70
ARVO VALLAOTS 28.01.1951

Soovime õnne ja tugevat tervist!
Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitlus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Ei võta sõnad leinavalu,
ei kuivata nad pisaraid…

MÄLESTAME

BORISS KUZNETSOV	13.05.1949 – 06.11.2020
HARRI KAASIK	06.06.1942 – 08.11.2020
LEIDA RAIMLA	21.09.1921 – 12.11.2020
LAINE KUUSEMÄE	29.04.1928 – 14.11.2020
ENNO JURTOM	14.04.1936 – 16.11.2020
ELLE KALJULAID	06.05.1936 – 27.11.2020
KALJO PLAKS	25.04.1934 – 28.11.2020
VALENTIN TITOV	19.10.1947 – 28.11.2020
KÜLLI VILL	18.04.1946 – 30.11.2020

Mälestame kallist sõbrannat
KÜLLI VILLI
Avaldame kaastunnet abikaasale ja tütardele.
Anne ja Tiia

ELEKTRIPESA
Elektripaigaldiste käit kuni 1000 V
Sise- ja väliselektritööd
Elektririkete likvideerimine
Elektrikilpide koostamine
Tel 502 0278; www.elektripesa.ee

Rattabaas
RATAS KORDA!
Tasuta transport Väike-Maarjast
Hinnapakkumine enne hooldust.
Kontakt: Kalle Kriit 5341 6418
JALGRATTAD • HOOLDUS • VARUOSAD • PESU
Hooduseks broneeri aeg
Lai 9, Rakvere
Pood on avatud
E-R: 10-19 L: 10-15
P: Oleme trennis!
Tel 322 2030
rattabaas@gmail.com
www.rattabaas.ee

Ostame talumaja koos metsa või põllumaaga. Hooned võivad vajada põhjalikku remonti.
Telefon 5666 9006.

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad.
Tel 504 5215;
514 5215;
info@est-land.ee.

Korstnapühkija
Tel 5560 4046
Ahjukoda OÜ

Metsakeskus.ee
Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

Müüa või üürile anda 3-toaline korter Väike-Maarjas.
Info telefonil 5307 2594
pärast kella 19.00.

MJM OÜ
INNOVATIIVSED ELEKTRITÖÖD
MJM OÜ pakub elektritöid ja käiduteenust B-pädevuse piires.
Majandustegevusteate nr TEL002806.
Kontakt: 509 4436
Martti Sindonen
Lisainfo www.mjm.ee

ÄNTU MÕIS OÜ
Äntu Mõis võtab rendile põllumaad mahe põlluharimise eesmärgil.
Kontakt: 523 0732;
lauri@antumois.ee.

Viru Arborist OÜ
PAKUME ARBORISTI TEENUSEID
- Ohtlike puude raie
- Puuhooldustööd
- Hekkide hooldus
- Võrade sidumine
- Puiduhakkuri teenus, Ø20 cm

Gustav Aasumets
(kutsetunnistus 141998),
tel 5919 2441
Reigo Alas
(kutsetunnistus 141999),
tel 5800 1880
viruarborist@gmail.com

PEARAAMAT
raamatupidamisteenused
Pearaamat OÜ
RAAMATUPIDAMISTEENUS ETTEVÕTETELE JA KORTERIÜHISTUTELE.
Algdokumentide korrastamisest majandusaasta aruande koostamiseni.
Tel 5190 1120; e-post: taimi@pearaamat.eu
www.pearaamat.eu